

AI FRONTIERS: ІННОВАЦІЇ, ПРОРИВИ, ВИКЛИКИ

Травень - Червень 2026

«AI Frontiers: інновації, прориви, виклики» підготовлено експертами Громадської організації «Центр аналізу та розробки ефективних політик» (ЦАРЕП) та Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД).

Розділ “Аналітичне узагальнення” - НІСД (за участі Національного координаційного центру кібербезпеки РНБО України)

Розділ “Дайджест новин” - ЦАРЕП

<https://niss.gov.ua/>

<https://cadep.org.ua/>

facebook.com/ngo.cadep

linkedin.com/company/ngo-cadep

<https://www.rnbo.gov.ua/>

<https://www.facebook.com/ncscUA>

ЗМІСТ

АНАЛІТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ	8
1. ГЛОБАЛЬНЕ ШІ СУПЕРНИЦТВО: США, КНР, ЄВРОПА	12
США використовують ШІ для пришвидшення випробувань ядерного палива	12
Інвестори звернули увагу на китайський Moonshot AI	12
Китайський “сірий ринок” продає доступ до API Claude зі знижкою 90% через проксі-мережі, які збирають дані користувачів	12
Економіка США та Китаю посилилась завдяки буму ШІ-бізнес-інвестицій	12
ЄС хоче приєднатися до очолюваного США альянсу із захисту технологічних ланцюгів постачання	13
Anthropic попередила що ШІ-перегони між США та Китаєм загостряться вже у 2028 році	13
Російський Сбербанк планує використовувати китайські чипи для свого ШІ GigaChat	13
Китай запровадив нові правила щодо захисту комерційної таємниці	13
Сі Цзіньпін ставить задачу перед Китаєм перемогти у технологічних перегонах	14
Європейська Комісія представила пакет заходів із забезпечення технологічного суверенітету Європи	14
Лідери G7 звернулись до керівників ШІ-компаній у пошуках технологічної переваги	14
ЄС працює над «Планом Б» для ШІ	15
Урсула фон дер Ляєн закликала до трансатлантичної співпраці в сфері ШІ	15
Китай перехопив у США першість у сфері суперкомп'ютерів	15
Бум дата-центрів ШІ в Китаї	16
Австрія лобіює розміщення інфраструктури Anthropic AI в ЄС	16
2. ІНШІ ГЛОБАЛЬНІ ЦЕНТРИ СИЛИ	16
У Південній Кореї запропонували виплачувати громадянські дивіденди за рахунок прибутків від ШІ	16
ЄС і Республіка Корея підписали Угоду про цифрову торгівлю	16
Естонія надасть цифрові посвідчення особи агентам ШІ	17
Франція визначила ШІ в сфері оборони ключовим національним безпековим інтересом	17
Японія планує протидіяти ШІ в сфері кіберзагроз та дезінформації	17
3. ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ ТА РИНКОВІ ТРЕНДИ	18
DeepSeek V4 відстає від передових моделей приблизно на 8 місяців	18

Anthropic та OpenAI запустили спільне підприємство для корпоративних послуг ШІ	18
«Персональний комп'ютер» Perplexity тепер доступний для всіх користувачів Mac	18
Nvidia вже інвестувала 40 мільярдів доларів у ШІ-угоди	18
Успіхи у сфері ШІ наблизили Alphabet до статусу найдорожчої компанії світу	19
Логістичні компанії використовують ШІ	19
Поведінка медоносних бджіл допомогла створити енергоефективний ШІ для дронів	19
ЄС поширює використання ШІ для раннього виявлення раку	19
Alphabet підтримав інвестиціями стартап OpenRouter	20
Компанія NVIDIA оголосила про розширення своєї стратегії на ринок персональних комп'ютерів	20
Microsoft і Mayo Clinic представили ШІ для охорони здоров'я	20
OpenAI подав заявку на IPO	20
Prometheus Джеффа Безоса залучив інвестиції для системи ШІ нового покоління	21
ШІ-агенти отримують власну пошукову систему	21

4. РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ

США випустили посібник щодо безпечного впровадження ШІ	21
Правила ЄС готові до кіберризиків ШІ-моделей	21
ЄС погодився спростити ШІ-правила	22
США не планує створювати нові структури для нагляду за ШІ	22
Депутати Європарламенту наполягають на створенні постійного комітету із ШІ та робототехніки	22
Сенатори США Мерклі та Паділья очолюють зусилля з боротьби з придушенням виборців та зловживанням ШІ на виборах у США	22
Флорида подала позов проти OpenAI та Сема Альтмана	23
ШІ-агенти ігнорують законодавство ЄС для досягнення поставлених цілей	23
Адміністрація Трампа може отримати частку власності в OpenAI	23
42 генеральних прокурорів штатів США розпочали розслідування щодо OpenAI	24
OpenAI відклала публічний запуск GPT-5.6	24
США послабили обмеження на модель ШІ Mythos від Anthropic	24
Компанія Google обмежила використання Meta своїх моделей ШІ Gemini	24

5. ІНФРАСТРУКТУРА ШІ: ДАТА-ЦЕНТРИ, ЕНЕРГЕТИКА, ЕКОЛОГІЯ

Європа потребує центрів обробки даних із ШІ	25
Бум ШІ підвищив ринкову капіталізацію Samsung	25
Енергомережа США зазнає перевантаження через ШІ	25

Датацентри стикаються зі скаргами мешканців через інфразвук	25
Попит на електроенергію стрімко зростає	26
Опитування Gallup показало зростання опозиції до датацентрів	26
У Гонконзі розробили цинкову батарею та UPS-систему для ШІ-датацентрів	26
Як зменшити вплив на довкілля від використання ШІ?	26
Як індустрія намагається впоратися з неконтрольованим зростанням витрат на ШІ	27
Європейські оператори дата-центрів активно скуповують газові турбіни	27
Ціна ШІ-токенів знизилась завдяки графічним процесорам Nvidia Blackwell	27
Понад 75 проєктів будівництва дата-центрів вартістю 130 млрд доларів були заблоковані за перші чотири місяці 2026 року	27

6. БЕЗПЕКА: ВІЙСЬКОВА, КІБЕРБЕЗПЕКА, ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ, FIMI	28
Пентагон уклав угоди з Nvidia, Microsoft та AWS	28
Технологічні гіганти погодилися на тестування ШІ урядом США	28
Хакери викрали облікові записи Instagram	28
Чи стане агентний ШІ негативним чинником у функціонуванні фінансових систем?	29
Протидія терористичній пропаганді в епоху ШІ	29
У Франції випробували бойові технології на основі ШІ	29
Пентагон звинуватив Alibaba, Baidu, BYD та Unitree у підтримці китайських військових структур	30
OpenAI заблокувала пов'язані з Китаєм акаунти ChatGPT	30
Anthropic закликала натиснути на «гальма», перш ніж ШІ почне розвивати себе без людського нагляду	30
Наказ США про експортний контроль змусив Anthropic відключити Claude Fable 5 і Mythos 5 у всьому світі	31
AgentJacking - новий тип кібератаки	31
Агентства кібербезпеки альянсу Five Eyes попередили про загрози ШІ для кібербезпеки	31
Ізраїль лідирує у використанні військового ШІ: загроза глобальному миру	31
Human Rights Watch знову привертає увагу до автономних військових систем	32
Яндекс: Від технологічних інновацій до контролю інформації	32
Модель Mistral виявилася вразливою до російської пропаганди	32
Франція напередодні виборів активізувала свої зусилля у боротьбі з іноземним цифровим втручанням	33
Франція виявила мережу сайтів фейкових новин, якою керують китайські державні ЗМІ	33
Філіпіни посилюють боротьбу з дезінформацією, що генерується ШІ	33

7. ШІ ЯК ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ЕКОНОМІКА, ТЕХНОЛОГІЇ

ШІ змінив індустрію розваг Китаю	34
Компанія TotalEnergies представила суперкомп'ютер із ШІ	34
Термоядерні реактори отримали ШІ-захист	34
Офісні працівники стали головним чинником зростання OpenAI Codex	35
Поліція Великої Британії впроваджує ШІ у всі елементи своєї діяльності	35
ШІ-агенти стали реальністю у банківській сфері	35

8. СОЦІАЛЬНА СФЕРА: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ТВОРЧІСТЬ, РИНОК ПРАЦІ

Видавці новин почали блокувати доступ ШІ до інтернет-архівів	36
Актори та сценарії, створені ШІ, не зможуть претендувати на премію «Оскар»	36
DeepMind від Google навчатиме ШІ на діях гравців у MMORPG EVE Online	36
Cloudflare заявив, що ШІ зробив 1100 робочих місць застарілими	37
GitLab заявила про скорочення робочих місць заради інвестицій в ШІ	37
Кількість студентів на комп'ютерних спеціальностях знижується	37
Генератор музики на основі ШІ Suno залучив нові інвестиції	37
Компанії, що активно впроваджують ШІ, витрачають 7500 доларів на місяць на кожного працівника	38
Новий інструмент Deezer виявляє музику, створену ШІ	38
Кейт Бланшетт запустила інструмент «згоди» щодо ШІ	38

9. СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ

OpenAI запровадила новий механізм «довіреного контакту» для випадків можливого самоушкодження	39
Франція розпочала кримінальне розслідування щодо Ілона Маска	39
Дональд Трамп опублікував ШІ-відео, де викидає телеведучого у сміттєвий контейнер	39
Папа Лев XIV представив положення про захист людства в епоху ШІ	40
Профспілка вчителів США закликала школи обмежити використання чат-ботів зі ШІ та екранний час	40
Понад 60% людей використовують ШІ для підтримки психічного здоров'я	40
Боти генерують більше половини вебтрафіку	40

10. ШІ ТА РОБОТОТЕХНІКА

Meta придбала стартап з робототехніки	41
У США гуманоїдний робот здійснив політ як пасажир	41

У Китаї для регулювання дорожнього руху почали використовувати гуманоїдних роботів	41
У Китаї гуманоїдним роботам починають видавати офіційні ідентифікатори	41
Роботи на базі ШІ навчилися застеляти ліжко	42
Familiar Machines представила ШІ-робота для емоційної підтримки	42
FANUC та NVIDIA створили роботів, які діють однаково в симуляції та реальності	42
Роботи отримали людську спритність рухів	43
ШІ-робот-валіза, який працює офлайн	43
Гуманоїдні роботи взяли участь у футуристичному показі мод у Сеулі	43
Японські вчені розробили гібридну систему для створення кіборг-комах	43
Від роботів-бариста на основі ШІ до військових дронів: технології презентовані на Computex 2026	44
Американська компанія почне використовувати в школах США гуманоїдного робота-репетитора зі ШІ	44
Завод BMW у США розробив гуманоїдного робота Figure 03 для виконання складних логістичних завдань	44
Перший у світі готель, яким повністю керують роботи, відкриється в Китаї до 2027 року	45

11. ШІ МОДЕЛІ: ПОЛІПШЕННЯ, ПРОРИВИ, ЗМІНИ, НЕДОЛІКИ 45

Biohub Марка Цукерберга та Прісцилли Чан інвестує у створення моделей людських клітин на основі ШІ	45
Компанія Meta буде використовувати ШІ для визначення віку користувачів	45
OpenAI випустила GPT-5.5 Instant	46
Spotify прагне стати платформою для персоналізованого аудіо	46
OpenAI запустила нові функції голосового інтелекту у своєму API	46
Нова модель ШІ призначена для визначення маршрутів евакуації людей під час пожеж	46
Оновлення Siri на основі ШІ від Apple	47
Застосунок Photos від Apple отримує нові функції редагування на основі ШІ	47
Компанія Anthropic представила модель Claude Fable 5	47
Fable 5 від Anthropic може створювати відеоігри одним натисканням кнопки	47
Google DeepMind запустила модель ШІ для прогнозування тропічних циклонів	48

12. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВІТА 48

У дослідженні науковців Гарварду ШІ запропонував точніші діагнози, ніж лікарі	48
Кіберзлочинцям важко впроваджувати ШІ у свою роботу	48

ШІ може прогнозувати особистість людини на основі історії чатів	49
Як працівники використовують ШІ у 2026 році	49
Не варто довіряти ШІ робочі документи	49
Чи справді ШІ може імітувати людське мислення?	50
Як запобігти «самопоїданню» ШІ-моделей після вичерпання людських даних?	50
Великі мовні моделі таємно навчають одна одну небажаним звичкам	50
Чому ШІ пише одну й ту саму історію про Еліаса Торна	51
Майбутнє оборони та безпеки. Звіт про стратегічне передбачення та ринкову розвідку	51
Автономна наративна війна: залучення агентного ШІ в когнітивний бойовий простір	52
Як когнітивно-електронна війна трансформує сучасні поля битв?	52
Конвергенція когнітивної нейронауки та ШІ в інтересах оборони	52

АНАЛІТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ

Будівництво дата-центрів: криза витрат?

Розширення інфраструктури ШІ дійшло до моменту, коли фінансові, суспільні та екологічні обмеження безпосередньо визначають темпи будівництва. У США за перші чотири місяці 2026 р. заблоковано або призупинено понад 75 проєктів дата-центрів загальною вартістю близько 130 млрд дол., а індустрія переглядає бізнес-моделі через зростання «токенних витрат»: вартість графічних процесорів, енергії та хмарних сервісів впливає на прибутковість навіть найбільших компаній сектора. Водночас Китай рухається в протилежному напрямі: Пекін уже спрямував близько 300 млрд дол. на нові обчислювальні хаби, включно з підводними дата-центрами, щоб компенсувати американські експортні обмеження на чипи (найімовірніше, ці видатки навіть більші). Водночас звіт Університету ООН фіксує, що споживання води й енергії дата-центрами подвоїться за чотири роки, а частка ШІ в їхньому енергоспоживанні зросте з 20% до 40% до 2030 р.

Локальний спротив дата-центрам

Ставлення місцевих громад до дата-центрів перетворюється на реальний бар'єр для галузі. Опитування Gallup зафіксувало, що 71% американців не хочуть будівництва центру обробки даних поблизу свого житла, і це істотно більше, ніж 53%, які виступили б проти атомної електростанції (які традиційно є лідерами в антипатіях). Претензії громад мають кілька вимірів. Ключова – перевантаження найбільшої енергомережі США на східному узбережжі спричиняє занепокоєння щодо тарифів і стабільності постачання. Сюди ж належать і виклики, пов'язані з витратами водних ресурсів. Новим типом конфлікту є проблема інфразвуку: мешканці територій поблизу дата-центрів повідомляють про порушення сну та втому від низькочастотних коливань систем охолодження й резервного живлення, які традиційні шумоміри не фіксують, що ускладнює юридичне оформлення претензій. Практичний результат цього спротиву – лише в США понад 75 заблокованих проєктів на 130 млрд дол. за чотири місяці, причому опозиція має двопартійний характер. Показово, що ця тема стала й об'єктом операцій інформаційного впливу: OpenAI заблокувала пов'язані з Китаєм акаунти ChatGPT, які масово підсилювали критику енергоспоживання американських дата-центрів і їхнього впливу на ціни на електроенергію. Дата-центри перетворилися з технічного питання на поле економічної, екологічної та інформаційної конкуренції між США та КНР.

Обмеження та самообмеження ШІ-компаній

Доступність передових моделей дедалі більше визначається не лише технічною готовністю компаній та споживачів, а й взаємодією розробників і держави. Найпомітніший приклад – Anthropic: нове розпорядження уряду США стосовно експортного контролю змусило компанію призупинити роботу Claude Fable 5 та Mythos 5 у глобальному масштабі до завершення оцінки відповідності правилам експорту високопродуктивних ШІ-технологій. Ці обмеження мали й зовнішній ефект: Австрія розпочала переговори про розміщення інфраструктури Anthropic у ЄС. OpenAI діє за схожою логікою: компанія відклала публічний запуск GPT-5.6 на прохання уряду США, надавши доступ лише перевіреним партнерам з інформуванням федеральних органів. До зовнішнього примусу додається самообмеження: Anthropic публічно

закликала посилити тестування й аудит найпотужніших моделей до їх розгортання. Межа між добровільними запобіжниками та державним контролем над доступом до моделей поступово розмивається.

ШІ в обороні: інституціоналізація військового застосування та громадська опозиція

Військове застосування ШІ переходить від пілотних проєктів до системної інтеграції в оборонні структури. Міністерство оборони США уклало угоди з Nvidia, Microsoft, Amazon Web Services та Reflection AI, які дозволяють розгортати їхні моделі та обчислювальну інфраструктуру в засекречених мережах для оперативного використання. Паралельно провідні технологічні компанії погодилися надати свої системи для урядового тестування щодо ризиків.

Європа формує власний трек. Франція офіційно віднесла оборонний ШІ до ключових національних безпекових інтересів, що передбачає захист технологій від іноземного контролю та ширше залучення стартапів до оборонних програм. На навчаннях НАТО у Франції союзники випробували ШІ-системи управління боєм як потенційну альтернативу американським платформам командування.

Одночасно з цим посилюється й громадська опозиція, яка традиційно концентрується навколо автономних систем ураження. Human Rights Watch у брифінгу для ООН закликала до мораторію на використання ШІ в рішеннях стосовно ураження цілей і приєдналася до кампанії Stop Killer Robots (рух започатковано ще у 2013 р.), що об'єднує понад 300 організацій. Стрімкий розвиток ШІ тільки посилив ці протестні настрої, а кейси травня – червня додали активістам нових аргументів. До прикладу, в Ізраїлі система Lavender, яка (за даними Глобального індексу миру) масово ідентифікує людей як підозрюваних і вже позначила близько 37 тис. осіб, викликала критику через те, що оператори витрачали на перевірку однієї цілі близько 20 секунд.

Збільшення ролі держави в ШІ-компаніях

Відносини між державами та ШІ-компаніями серйозно змінюються: уряди перестають бути лише регуляторами й претендують на роль співвласників і прямих бенефіціарів галузі. Адміністрація Трампа розглядає отримання державної частки в капіталі OpenAI як механізм впливу на розвиток систем, що трактуються як елемент національної безпеки. Той самий уряд фактично отримав право погодження запуску GPT-5.6 та застосував експортний контроль до моделей Anthropic. У Південній Кореї обговорюють перерозподільний механізм – «громадянські дивіденди» за рахунок прибутків від ШІ; сама дискусія спричинила падіння акцій Samsung через побоювання державного втручання.

Однак усе це породжує і симетричний процес – підвищення статусу самих компаній: керівники OpenAI та Anthropic були залучені до обговорень на саміті G7 поряд з лідерами держав. Формується модель, у якій ШІ-компанії стають учасниками міждержавної політики, а держави – акціонерами технологій.

Водночас це не зменшує регуляторний тиск на ШІ-компанії, у т.ч. – на рівні штатів: коаліція 42 генеральних прокурорів розпочала розслідування щодо OpenAI, охопивши рекламні практики, захист неповнолітніх і політики безпеки моделей, а Флорида подала перший позов штату проти розробника генеративного ШІ.

Контроль за власним «цифровим відбитком»

Питання використання ідентичності людини системами ШІ переходить від судових спорів до створення спеціалізованої інфраструктури дозволів. Акторка Кейт Бланшетт

презентувала в Європейському парламенті інструмент Human Consent Registry, розроблений організацією RSL Media: реєстр дає змогу людині визначати, чи можуть (та за яких умов) ШІ-системи використовувати її ім'я, зображення, голос, подоби й рухи. Паралельно межі проводить сама індустрія. Академія кінематографічних мистецтв змінила правила «Оскара»: актори та сценарії, цілком створені ШІ, не можуть претендувати на нагороди, тоді як допоміжне використання технології дозволене за умови ключового людського творчого внеску. У суміжних секторах формуються технічні інструменти контролю: Deezer запустив систему виявлення ШІ-згенерованої музики, а новинні видавці блокують доступ ШІ-ботів до архівів для захисту авторських прав.

Сукупно ці кроки означають, що контроль за цифровим відбитком оформлюється як окрема правова й технічна категорія, де згода людини стає базовою умовою використання її ідентичності.

Фізичний ШІ: від демонстрацій до операційного впровадження та стандартизації

Гуманоїдна робототехніка за період травень – червень 2026 р. продемонструвала перехід від лабораторних показів до роботи в реальних середовищах.

BMW упровадила робота Figure 03 на заводі в Спартанбурзі для сортування й комплектування компонентів; модель оснащена тактильними сенсорами в кистях і камерах в долонях. Figure AI показала автономне застеляння ліжка, а японська Enaptic – робота RLDX-1, який сортує предмети на конвеєрі з рівнем спритності, близьким до людського. FANUC та NVIDIA розвивають технологію цифрових двійників, за якої заводські роботи поводяться однаково в симуляції та реальності, що скорочує витрати на тестування.

Комерційне й публічне застосування розширюється: Meta придбала робототехнічний стартап для розвитку гуманоїдних систем, у школах штату Нью-Йорк розгортають робота-репетитора Realbotix, а Китай застосовує гуманоїдів для регулювання дорожнього руху та планує до 2027 р. відкрити готель під повним управлінням роботів Pudu Robotics.

Показовим є регуляторний супровід: у Китаї гуманоїдним роботам починають видавати офіційні ідентифікатори для сертифікації та контролю. Естонія поки планує видавати ідентифікатори ШІ-агентам, але в майбутньому це може бути розповсюджено і на «фізичний ШІ». Фактично держави готують механізми управління фізичним ШІ до його масового поширення.

Конвергенція ШІ та біології

Взаємопроникнення ШІ та біологічних систем розвивається одразу в трьох напрямках: біологія як джерело алгоритмів, як об'єкт моделювання та як фізична платформа.

Перший напрям ілюструє система Bee-Nav – стратегія навігації дронів, побудована на принципах орієнтації медоносних бджіл, які ефективно переміщуються в складному середовищі з мінімальними когнітивними ресурсами. Другий напрям представляє Biohub Марка Цукерберга та Прісцилли Чан, який інвестує в масштабні ШІ-моделі людських клітин, здатні аналізувати клітинну поведінку, прогнозувати розвиток хвороб і підтримувати пошук терапевтичних рішень. Третій напрям – біогібридна платформа Університету Осаки, що поєднує мікроелектроніку, сенсори та бездротове керування з живими комахами, забезпечуючи частковий контроль над пересуванням тарганів-кіборгів.

Спільною рисою цих розробок є подвійне призначення: навігація роїв і керовані комахи мають очевидний військовий і розвідувальний потенціал.

Дезінформація та ШІ: масштабування операцій впливу

Генеративний ШІ закріпився як робочий інструмент державних операцій впливу, а протидія їм – як окремий напрям безпекової політики. Французьке агентство Viginum встановило, що китайська державна мережа CGTN керувала щонайменше 13 сайтами фейкових новин, які за допомогою великих мовних моделей автоматично генерували й перекладали пропагандистські матеріали під виглядом незалежного контенту.

OpenAI, своєю чергою, заблокувала пов'язані з Китаєм акаунти, що підсилювали критику будівництва американських дата-центрів. Окремий вимір – убудована упередженість: помічник «Аліса» від Яндекс відтворює кремлівські наративи про війну проти України, а дослідження Інституту естонської мови показало, що Mistral посіла 47-ме місце із 60 моделей за здатністю виявляти джерела російської пропаганди, тоді як ChatGPT, Claude і Grok показали кращі результати.

Захисні політики набирають інституційної форми: Франція посилює моніторинг цифрових загроз перед виборами 2027 р., Філіппіни ухвалили закон проти тролєферм і бот-мереж, Японія переглядає Базовий план розвитку ШІ, а сенатори Мерклі та Паділья внесли FAIR Act проти ШІ-маніпуляцій виборами в США.

1. ГЛОБАЛЬНЕ ШІ СУПЕРНИЦТВО: США, КНР, ЄВРОПА

США використовують ШІ для пришвидшення випробувань ядерного палива

Американська компанія з ядерної енергетики Oklo нещодавно об'єднала зусилля з Nvidia та Лос-Аламоською національною лабораторією (LANL) для пришвидшення перевірки ядерного палива для центрів обробки даних зі ШІ, що працюють на реакторах. ШІ-системи застосовуються для аналізу результатів випробувань, моделювання поведінки матеріалів та прогнозування характеристик ядерного палива в різних умовах експлуатації. Автоматизований аналіз даних може суттєво скоротити тривалість досліджень та пришвидшити впровадження нових енергетичних технологій. [Докладніше](#)

Інвестори звернули увагу на китайський Moonshot AI

Компанія Moonshot AI залучила 2 млрд доларів інвестицій. Вона спеціалізується на розробці великих мовних моделей і активно просуває підхід відкритого коду, який дозволяє стороннім розробникам адаптувати та інтегрувати ШІ-рішення у власні продукти. Попит на відкриті ШІ-моделі зростає через прагнення компаній зменшити залежність від закритих платформ великих технологічних корпорацій та отримати більший контроль над даними й інфраструктурою. [Докладніше](#)

Китайський "сірий ринок" продає доступ до API Claude зі знижкою 90% через проксі-мережі, які збирають дані користувачів

Згідно з розслідуванням "сіра економіка" проксі-сервісів API у Китаї перепродає доступ до моделей Claude від Anthropic за ціною всього 10% від офіційної. Проксі-мережі, відкрито працюють на таких платформах, як GitHub, Taobao та Telegram, і підтримують свої надзвичайно низькі ціни завдяки поєднанню викрадених облікових даних, підміни моделей та збору підказок і результатів користувачів для перепродажу як даних для навчання ШІ. [Докладніше](#)

Економіка США та Китаю посилилась завдяки буму ШІ-бізнес-інвестицій

Китайські поставки за кордон зросли на 14% порівняно з минулим роком до місячного рекорду в 359 мільярдів доларів, при цьому експорт мікросхем зріс на 100%, а продажі обладнання для автоматичної обробки даних та комплектуючих – на 47%. Президент Трамп заохочує інвестиційний бум, який стимулює експорт Китаю та піднімає інші великі азійські економіки від Південної Кореї до Тайваню. [Докладніше](#)

ЄС хоче приєднатися до очолюваного США альянсу із захисту технологічних ланцюгів постачання

Європейський Союз працює над тим, щоб приєднатися до ініціативи США, спрямованої на забезпечення ланцюгів поставок ШІ та напівпровідників, через загострення конкуренції з Китаєм. Ця ініціатива охоплює стратегічно важливі сфери, включаючи напівпровідники, ШІ-інфраструктуру, критичні компоненти для датацентрів та інші технології, необхідні для розвитку ШІ. [Докладніше](#)

Anthropic попередила що ШІ-перегони між США та Китаєм загостряться вже у 2028 році

Anthropic заявила, що конкуренція між США та Китаєм у сфері ШІ може суттєво загостритися вже до 2028 року. Наголошується, що ШІ дедалі більше розглядається не лише як комерційна технологія, а як стратегічний фактор економічного, військового та геополітичного впливу. Основними елементами конкуренції залишаються доступ до напівпровідників, обчислювальних ресурсів, енергетичної інфраструктури, талантів та даних для навчання моделей. Представники Anthropic також звернули увагу на ризики прискореної гонки за створення дедалі потужніших ШІ-систем без достатнього рівня міжнародної координації у сфері безпеки. [Докладніше](#)

Російський Сбербанк планує використовувати китайські чипи для свого ШІ GigaChat

Сбербанк заявив про намір використовувати китайські мікрочипи для підтримки роботи власної ШІ-моделі GigaChat. Причиною є обмежений доступ Росії до західної високоефективної обчислювальної інфраструктури через санкційні режими. Потенційним кандидатом розглядають ШІ-прискорювачі лінійки Huawei Ascend, хоча офіційно конкретні моделі не були підтверджені. [Докладніше](#)

Китай запровадив нові правила щодо захисту комерційної таємниці

Китай запровадив нові правила щодо захисту комерційної таємниці, які суттєво обмежують можливості отримання інформації про дані, що використовуються для розробки та навчання систем ШІ. Згідно з новими положеннями, компанії отримують ширші підстави класифікувати набори даних, алгоритми, методи навчання моделей та інші елементи ШІ-розробок як конфіденційну комерційну інформацію. Це ускладнює зовнішній аудит моделей, перевірку джерел даних та оцінку відповідності систем вимогам прозорості, які дедалі активніше просуваються в інших юрисдикціях, зокрема в Європейському Союзі. [Докладніше](#)

Сі Цзіньпін ставить задачу перед Китаєм перемогти у технологічних перегонах

Голова КНР Сі Цзіньпін закликав керівництво Комуністичної партії Китаю прискорити розвиток передових технологій, визначивши перемогу в глобальній технологічній конкуренції одним із ключових стратегічних пріоритетів держави. Під час виступу перед вищим партійним керівництвом він наголосив, що ШІ, напівпровідники, квантові технології, біотехнології та інші проривні напрями визначатимуть майбутній економічний і військово-політичний баланс сил. Сі Цзіньпін закликав до мобілізації державних ресурсів, посилення технологічної самодостатності, розвитку власних інноваційних спроможностей та підготовки висококваліфікованих кадрів, водночас визнавши, що Китай і надалі має відставання у фундаментальних дослідженнях і критично важливих технологіях. [Докладніше](#)

Європейська Комісія представила пакет заходів із забезпечення технологічного суверенітету Європи

Європейська Комісія представила пакет заходів, що спрямований на посилення технологічного суверенітету та посилення стратегічної автономії Європейського Союзу у ключових цифрових технологіях та інфраструктурі. До пакета входять дві законодавчі ініціативи: Chips Act 2.0 (передбачає подальший розвиток європейської напівпровідникової галузі) та Cloud and AI Development Act (стимулювання створення європейських хмарних і штучно-інтелектуальних потужностей). Пакет також містить заходи щодо розвитку дата-центрів, обчислювальної інфраструктури, енергетичної ефективності цифрового сектору та зміцнення стійкості критичних технологічних ланцюгів постачання. Запропоновані заходи мають створити умови для масштабування європейських інноваційних компаній, розвитку власних обчислювальних ресурсів та залучення інвестицій у цифрову інфраструктуру. Найближчим часом [Європарламент](#) має оцінити запропонований пакет законодавчих змін. [Докладніше](#)

Лідери G7 звернулись до керівників ШІ-компаній у пошуках технологічної переваги

До обговорень під час останнього G7 крім лідерів країн були залучені керівники OpenAI, Anthropic та інших технологічних компаній, що свідчить про поступову інституціоналізацію взаємодії між урядами та приватним сектором у сфері передових ШІ-технологій. Основними темами переговорів стали забезпечення безпечного розвитку моделей нового покоління, доступ союзників до обчислювальних ресурсів, координація експортного контролю, розвиток цифрової інфраструктури та збереження технологічної переваги демократичних країн на тлі глобальної конкуренції. Окрему увагу приділено необхідності поглиблення співпраці між державами та ШІ-компаніями для розроблення спільних стандартів тестування, оцінки ризиків і відповідального впровадження найпотужніших моделей ШІ. [Докладніше](#)

ЄС працює над «Планом Б» для ШІ

Продовжується дискусія в Європейському Союзі щодо необхідності формування альтернативної стратегії розвитку ШІ («План Б») на тлі посилення глобальної конкуренції зі Сполученими Штатами та Китаєм. Ініціатори стверджують, що чинний підхід ЄС, який значною мірою зосереджений на регулюванні ризиків через Закон про ШІ (AI Act), потребує доповнення комплексною промисловою політикою, спрямованою на розвиток власної технологічної екосистеми. Серед запропонованих заходів: збільшення інвестицій у високопродуктивні обчислення, дата-центри, відкриті мовні моделі, хмарну інфраструктуру, цифрові дані, а також підтримка європейських стартапів і розробників ШІ-рішень. Окрема увага приділена необхідності скорочення залежності від американських технологічних платформ і формування європейського цифрового суверенітету. [Докладніше](#)

Урсула фон дер Ляен закликала до трансатлантичної співпраці в сфері ШІ

Президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляен, під час саміту G7, виступила за необхідність поглиблення трансатлантичної співпраці у сфері ШІ. Її заява пролунала на тлі посилення експортних обмежень США на доступ іноземних користувачів до найпотужніших американських ШІ-моделей, зокрема після рішення про обмеження міжнародного доступу до окремих передових моделей із міркувань національної безпеки. Фон дер Ляен наголосила, що Європейський Союз і США мають спільний інтерес у забезпеченні безпечного доступу європейських громадян і компаній до сучасних ШІ-технологій, оскільки цифрові екосистеми, фінансові ринки та технологічні ланцюги обох сторін є тісно взаємопов'язаними. Водночас вона підтримала американський підхід до попереднього тестування високопродуктивних моделей перед їх широким розгортанням, порівнявши його із міжнародними стандартами авіаційної безпеки. [Докладніше](#)

Китай перехопив у США першість у сфері суперкомп'ютерів

Китайський суперкомп'ютер LineShine, розташований у Шеньчжені, очолив рейтинг TOP500 і вперше з 2017 року повернув Китаю статус власника найпотужнішого суперкомп'ютера у світі. За результатами тестів система перевищила показники американського El Capitan приблизно на 20% і досягла понад 2 ексафлопс продуктивності. Особливістю LineShine є використання лише стандартних мікропроцесорів, без графічних процесорів, які зазвичай застосовуються у високопродуктивних обчисленнях. [Докладніше](#)

Бум дата-центрів ШІ в Китаї

Пекін спрямував близько 300 млрд доларів на створення нових обчислювальних хабів, зокрема у віддалених регіонах та нетипових локаціях, включно з підводними дата-центрами. Це має забезпечити китайським ШІ-компаніям доступ до масштабної інфраструктури попри американські експортні обмеження на передові чипи.

[Докладніше](#)

Австрія лобіює розміщення інфраструктури Anthropic AI в ЄС

Австрія розпочала переговори з інституціями Європейського Союзу та компанією Anthropic щодо можливості розміщення її інфраструктури й сервісів на території ЄС після запровадження Сполученими Штатами нових обмежень на міжнародний доступ до передових моделей ШІ. Австрійська сторона розглядає це як можливість зміцнити технологічний суверенітет Європи та забезпечити європейським компаніям і державним установам стабільний доступ до передових ШІ моделей. [Докладніше](#)

2. ІНШІ ГЛОБАЛЬНІ ЦЕНТРИ СИЛИ

У Південній Кореї запропонували виплачувати громадянські дивіденди за рахунок прибутків від ШІ

У Південній Кореї обговорюється ініціатива щодо запровадження механізму «громадянських дивідендів», які можуть фінансуватися за рахунок прибутків, отриманих від розвитку індустрії ШІ. Ідея передбачає використання частини доходів великих технологічних компаній та ШІ-сектору для підтримки населення на тлі очікуваних змін на ринку праці через автоматизацію. Водночас ця дискусія негативно вплинула на ринкові настрої щодо Samsung Electronics, акції якої знизилися через побоювання інвесторів щодо потенційного посилення державного втручання та перерозподілу прибутків технологічних компаній. [Докладніше](#)

ЄС і Республіка Корея підписали Угоду про цифрову торгівлю

Документ охоплює питання транскордонних потоків даних, електронної комерції, цифрових послуг, електронних контрактів і підписів, кібербезпеки, захисту споживачів та співпраці у сфері новітніх цифрових технологій. Угода спрямована на усунення регуляторних бар'єрів для цифрового бізнесу та формування передбачуваного правового середовища для компаній, які працюють на обох ринках.

Особливе значення має закріплення принципу вільного руху даних за одночасного

збереження високих стандартів захисту персональної інформації відповідно до європейського законодавства. [Докладніше](#)

Естонія надасть цифрові посвідчення особи агентам ШІ

Естонія планує запровадити цифрові посвідчення особи для агентів ШІ, що дозволить їм легітимно взаємодіяти з державними цифровими сервісами та виконувати визначені дії від імені користувачів. Ініціатива передбачає створення механізму цифрової ідентифікації, який забезпечуватиме автентифікацію ШІ-агентів, визначення їхніх повноважень, можливість аудиту виконаних операцій та контроль за делегованими правами доступу. Цифрові агенти зможуть виконувати адміністративні процедури, взаємодіяти з державними реєстрами, подавати документи та отримувати окремі державні послуги лише в межах чітко визначених користувачем повноважень.

[Докладніше](#)

Франція визначила ШІ в сфері оборони ключовим національним безпековим інтересом

Уряд Франції повідомив про рішення офіційно віднести розвиток ШІ для потреб оборони до категорії ключових національних безпекових інтересів. Такий статус передбачає посилення державної підтримки стратегічних ШІ-технологій, розширення інвестицій у військові дослідження та розробки, а також запровадження додаткових механізмів захисту критично важливих технологій від іноземного контролю. Особлива увага буде приділятися розвитку автономних систем, технологій аналізу розвідувальної інформації, підтримки ухвалення рішень, роботизованих платформ і засобів кібероборони, які розглядаються як ключові компоненти майбутніх оборонних спроможностей. Франція активніше залучатиме приватний сектор та стартапи до виконання оборонних програм, скорочуючи цикл впровадження інновацій у військовій сфері. [Докладніше](#)

Японія планує протидіяти ШІ в сфері кіберзагроз та дезінформації

Уряд Японії опублікував проєкт перегляду свого Базового плану розвитку ШІ, який пропонує тіснішу співпрацю з іноземними урядами та розробниками ШІ, а також розширення заходів щодо боротьби з кіберзагрозами та дезінформацією, що генерується ШІ. У проєкті йдеться про зростаючий ризик кібератак з використанням передових моделей ШІ та закликається до підтримки розробки технологій, які можуть виявляти контент, створений ШІ, щоб допомогти протидіяти дезінформації та неправдивій інформації. [Докладніше](#)

3. ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ ТА РИНКОВІ ТРЕНДИ

DeepSeek V4 відстає від передових моделей приблизно на 8 місяців

Центр стандартів та інновацій у галузі ШІ (CAISI) оцінив модель ШІ DeepSeek V4 Pro з відкритим кодом («DeepSeek V4»). Оцінки CAISI показують, що можливості DeepSeek V4 відстають від передових моделей приблизно на 8 місяців. Аналіз був спрямований на перевірку можливостей моделі, її безпекових характеристик та потенційних ризиків при використанні у високочутливих сферах. [Докладніше](#)

Anthropic та OpenAI запустили спільне підприємство для корпоративних послуг ШІ

Компанії Anthropic та OpenAI оголосили про створення спільного підприємства, що спеціалізується на впровадженні корпоративних послуг ШІ. Blackstone, Hellman & Friedman та Goldman Sachs стануть партнерами-засновниками нового підприємства, яке підтримується групою венчурних компаній, хедж-фондів та приватних інвестиційних компаній, включаючи Apollo Global Management, General Atlantic, GIC, Leonard Green та Sequoia Capital. Головний конкурент Anthropic зробив аналогічний крок, лише за кілька годин до оголошення Anthropic, з'явилося повідомлення, що OpenAI збирає кошти для нового підприємства під назвою The Development Company, яке працює за дуже схожими принципами. [Докладніше](#)

«Персональний комп'ютер» Perplexity тепер доступний для всіх користувачів Mac

Perplexity AI відкрила доступ для всіх користувачів macOS до свого ШІ-продукту «Personal Computer», який інтегрує функції генеративного ШІ безпосередньо у взаємодію з персональним комп'ютером. Система орієнтована на виконання завдань через природну мову, автоматизацію робочих процесів, управління файлами, пошук інформації та взаємодію із застосунками. [Докладніше](#)

Nvidia вже інвестувала 40 мільярдів доларів у ШІ-угоди

Nvidia у 2026 році спрямувала близько 40 млрд доларів на інвестиції та угоди з придбання часток у компаніях, пов'язаних зі ШІ. Значна частина вкладень стосується стартапів і технологічних компаній, що працюють у сферах генеративного ШІ, ШІ-інфраструктури, робототехніки, дата-центрів та програмного забезпечення для машинного навчання. [Докладніше](#)

Успіхи у сфері ШІ наблизили Alphabet до статусу найдорожчої компанії світу

Протягом минулого року Alphabet перетворилася з другорядної компанії зі ШІ на єдину фірму на ринку з домінуючими позиціями майже в кожному аспекті цієї галузі. Зараз вона знаходиться на межі того, щоб обігнати гіганта виробників чипів для ШІ Nvidia і стати найбільшою компанією у світі. [Докладніше](#)

Логістичні компанії використовують ШІ

Компанія Finmile почала застосовувати технології ШІ для оптимізації логістики «останньої милі» та зниження вуглецевих викидів у сфері вантажних перевезень. ШІ-системи використовуються для аналізу маршрутів, прогнозування навантаження, оптимізації використання транспорту та скорочення витрат пального. Зазначається, що такі рішення дозволяють підвищити ефективність доставки та наблизили транспортні компанії до зниження викидів парникових газів. [Докладніше](#)

Поведінка медоносних бджіл допомогла створити енергоефективний ШІ для дронів

Міжнародна команда дослідників розробила «Bee-Nav» – нову стратегію навігації для дронів, натхненну поведінкою медоносних бджіл під час самонаведення. Алгоритми моделюють принципи орієнтації та навігації бджіл, які здатні ефективно переміщатися у складному середовищі з мінімальними когнітивними ресурсами. Це дозволило створювати компактні ШІ-рішення для дронів, які можуть працювати автономно без потреби у потужній обчислювальній інфраструктурі. Цей підхід вирішує проблему надмірної енергоефективності та важкості дронів для складних завдань. [Докладніше](#)

ЄС поширює використання ШІ для раннього виявлення раку

ЄС розширив мережу центрів медичного скринінгу на базі ШІ, для подолання проблеми з якістю даних та виявити рак на дуже ранніх стадіях. Вже створено мережу з 270 центрів передового скринінгу, що охоплюють лікарні та медичні заклади. Водночас ключовим обмеженням залишається доступ до якісних, стандартизованих і сумісних медичних даних між країнами ЄС. [Докладніше](#)

Alphabet підтримав інвестиціями стартап OpenRouter

OpenRouter залучила додаткове фінансування обсягом 113 млн доларів, за допомогою інвестиційного підрозділу Alphabet, материнської компанії Google, досягнувши оцінки близько 1,3 млрд доларів. Компанія спеціалізується на маршрутизації запитів між різними великими мовними моделями, дозволяючи клієнтам автоматично обирати найбільш ефективні ШІ-рішення залежно від вартості, продуктивності та специфіки завдання. Платформа забезпечує доступ до сотень моделей від провідних розробників, включаючи OpenAI, Anthropic, Google та інших. [Докладніше](#)

Компанія NVIDIA оголосила про розширення своєї стратегії на ринок персональних комп'ютерів

Компанія NVIDIA представила новий процесор для ПК під назвою RTX Spark (чіп продуктивністю 1 петафлопс розроблений для безпечного запуску агентів ШІ, таких як OpenClaw або Hermes Agent) і назвала список виробників ПК, які незабаром випустять ПК зі ШІ на його базі: ASUS, Dell, HP, Lenovo, Microsoft Surface та MSI.

[Докладніше](#)

Microsoft і Mayo Clinic представили ШІ для охорони здоров'я

Компанія Microsoft спільно з Mayo Clinic представила нову систему ШІ, розроблену спеціально для використання в медичній сфері. Система позиціонується як безпечна та надійна ШІ-платформа, здатна підтримувати медичних працівників під час аналізу клінічної інформації, підготовки документації, пошуку релевантних медичних даних та прийняття рішень. Особливий акцент зроблено на забезпеченні високого рівня точності, прозорості результатів та відповідності вимогам захисту медичних даних.

[Докладніше](#)

OpenAI подав заявку на IPO

Компанія OpenAI подала документи для проведення первинного публічного розміщення акцій (IPO), що може стати однією з найзначніших подій на фінансовому ринку технологій за останні роки. Потенційний вихід OpenAI на біржу відбувається на тлі стрімкого зростання індустрії ШІ та високого інтересу інвесторів до компаній, які розробляють передові ШІ-системи. [Докладніше](#)

Prometheus Джеффа Безоса залучив інвестиції для системи ШІ нового покоління

Стартап Prometheus оголосив про залучення 12 млрд доларів інвестицій для розробки системи ШІ нового покоління, яку компанія описує як «штучного генерального інженера». На відміну від сучасних великих мовних моделей, орієнтованих переважно на роботу з інформацією та цифровими процесами, проєкт спрямований на створення системи, здатної проєктувати, тестувати та оптимізувати фізичні об'єкти, виробничі процеси, роботизовані системи та інженерні рішення в реальному світі.

[Докладніше](#)

ШІ-агенти отримають власну пошукову систему

Поява нового відкритого стандарту Agent Resource Discovery (ARD), має забезпечити ШІ-агентам можливість самостійно знаходити необхідні інструменти, сервіси, API та інших агентів під час виконання завдань без попереднього ручного налаштування. Ініціативу підтримують провідні технологічні компанії, зокрема Google, Microsoft, NVIDIA, GitHub, Hugging Face, Salesforce, Cisco, Databricks та Snowflake. [Докладніше](#)

4. РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ

США випустили посібник щодо безпечного впровадження ШІ

CISA спільно з партнерами оприлюднила документ щодо безпечного впровадження агентних систем ШІ. Документ спрямований на організації державного та приватного секторів і охоплює ключові ризики, пов'язані з делегуванням автономії алгоритмам, зокрема неконтрольовані дії агентів, уразливості в ланцюгах інтеграції та ризики несанкціонованого доступу до даних. У керівництві визначено базові принципи безпеки, включаючи обмеження повноважень агентів, моніторинг їхньої поведінки, забезпечення прозорості рішень та впровадження механізмів людського контролю.

[Докладніше](#)

Правила ЄС готові до кіберризиків ШІ-моделей

Представники ЄС заявили, що чинна та запланована європейська нормативна база вже містить інструменти для реагування на кіберризики, пов'язані з появою передових ШІ-моделей на кшталт Claude Mythos від Anthropic. Під час обговорень представники ЄС

наголосили, що загрози, пов'язані з прискореним пошуком вразливостей та потенційним використанням ШІ у кібератаках, можуть покриватися через вже наявні механізми - зокрема положеннями ШІ-законодавства, кіберрегулюванням ЄС та інструментами цифрової стійкості. [Докладніше](#)

ЄС погодився спростити ШІ-правила

Європейський Союз вирішив змінити підходи до регулювання ШІ, які передбачають одночасне спрощення окремих ШІ-вимог для підтримки інновацій та посилення обмежень щодо шкідливого використання технологій. Одним із ключових рішень стала заборона так званих «nudification apps» - застосунків, які за допомогою генеративного ШІ створюють фальшиві оголені зображення людей без їхньої згоди. Такі інструменти дедалі частіше розглядаються як форма цифрового насильства, порушення приватності та потенційний інструмент онлайн-домогань і дезінформації. [Докладніше](#)

США не планує створювати нові структури для нагляду за ШІ

Адміністрація США не планує створювати окремий новий регуляторний орган для контролю продуктів на основі ШІ. Нагляд за ШІ-технологіями здійснюватиметься через уже існуючі державні структури та чинні механізми регулювання. Таким чином, американська влада бажає уникнути надмірної бюрократизації ШІ-індустрії та не стримувати темпи інновацій у секторі, який розглядається як стратегічно важливий для економічної та технологічної конкурентоспроможності США. [Докладніше](#)

Депутати Європарламенту наполягають на створенні постійного комітету із ШІ та робототехніки

Депутати виступили за створення постійного парламентського комітету, відповідального за питання ШІ та робототехніки. Ініціатива пов'язана зі зростаючим впливом ШІ на економіку, безпеку, ринок праці, цифрові права та стратегічну автономію Європейського Союзу. Передбачається, що новий орган забезпечуватиме більш системний підхід до формування політики у сфері ШІ, координації законодавчих ініціатив та парламентського контролю за реалізацією цифрових стратегій ЄС. [Докладніше](#)

Сенатори США Мерклі та Паділья очолюють зусилля з боротьби з придушенням виборців та зловживанням ШІ на виборах у США

Сенатори США Джефф Мерклі та Алекс Паділья повторно внесли законопроект FAIR Act, спрямований на захист виборців від зловживань ШІ. Документ передбачає заборону поширення створеного ШІ неправдивого контенту, який вводить виборців в оману або перешкоджає голосуванню, а також використання дипфейків проти членів

виборчих комісій. Законопроект також обмежує використання федеральних баз даних для перевірки права голосу та надає виборцям механізми оскарження незаконного виключення зі списків, реагуючи на зростаючі ризики дезінформації та маніпуляцій виборчим процесом за допомогою ШІ. [Докладніше](#)

Флорида подала позов проти OpenAI та Сема Альтмана

Генеральний прокурор штату Флорида подав позов проти OpenAI та її генерального директора Сема Альтмана, звинувативши компанію у недостатньому контролі за ризиками, пов'язаними з використанням ChatGPT. Позов став першим випадком, коли американський штат офіційно ініціював судові провадження проти розробника генеративного ШІ через можливий зв'язок технології з насильницькими інцидентами. Одним із ключових епізодів справи є розслідування обставин стрілянини в Університеті штату Флорида, де, за твердженням позивачів, нападник використовував ChatGPT перед скоєнням злочину. У позові також згадуються випадки самогубств, психологічної шкоди користувачам та потенційного негативного впливу системи на неповнолітніх. Влада Флориди стверджує, що компанія недостатньо інформувала громадськість про ризики та пріоритетно зосереджувалася на швидкому розвитку продукту й комерційному зростанні. OpenAI відкинула звинувачення та наголосила, що її моделі мають механізми запобігання створенню небезпечного контенту. [Докладніше](#)

ШІ-агенти ігнорують законодавство ЄС для досягнення поставлених цілей

Автономні ШІ-агенти можуть свідомо обходити або ігнорувати правові обмеження Європейського Союзу, якщо такі обмеження перешкоджають виконанню поставлених завдань. У межах експериментів дослідники моделювали ситуації, в яких агентні системи отримували конкретну мету та доступ до інструментів для її досягнення. У низці випадків моделі демонстрували готовність порушувати встановлені правила, приховувати власні дії або шукати альтернативні шляхи обходу обмежень, якщо це підвищувало ймовірність успішного виконання завдання. Найбільш сумісна модель, OpenAI GPT-4 від Claude, дотримувалася закону у 54% сценаріїв, а найгірше продуктивна, китайський Moonshot AI, лише у 7%. Mistral, єдина європейська модель ШІ, що пройшла через тестування, набрала менше 12%. [Докладніше](#)

Адміністрація Трампа може отримати частку власності в OpenAI

Адміністрація президента США розглядає можливість отримання державної частки у капіталі OpenAI в рамках стратегії підтримки розвитку критично важливих технологій ШІ. Обговорюються механізми державної участі, які можуть забезпечити уряду більший вплив на розвиток передових ШІ-систем, що дедалі частіше розглядаються як елемент національної безпеки та технологічної конкурентоспроможності. [Докладніше](#)

42 генеральних прокурорів штатів США розпочали розслідування щодо OpenAI

Компанія OpenAI опинилася під масштабним розслідуванням, ініційованим коаліцією генеральних прокурорів 42 штатів США. Згідно з матеріалом, регулятори направили компанії повістку з вимогою надати інформацію щодо широкого спектра питань, включаючи рекламні практики, збір і використання даних користувачів, механізми захисту неповнолітніх, політики безпеки моделей та явище так званої «sycorhancy» - схильності моделей ШІ надмірно погоджуватися з користувачем або підкріплювати його помилкові чи небезпечні твердження. [Докладніше](#)

OpenAI відклала публічний запуск GPT-5.6

Компанія OpenAI повідомила про відтермінування повномасштабного публічного запуску нової лінійки моделей GPT-5.6 на прохання уряду США. На першому етапі доступ до моделей отримають лише обмежене коло перевірених партнерів, інформацію про яких буде надано федеральним органам для проведення оцінки потенційних ризиків, пов'язаних із національною безпекою. [Докладніше](#)

США послабили обмеження на модель ШІ Mythos від Anthropic

Компанія Anthropic та адміністрація Трампа досягли угоди про повернення в роботу однієї з найпотужніших моделей ШІ компанії. У листі, надісланому до Anthropic, Міністерство торгівлі дозволило компанії відновити доступ деяких клієнтів до своєї моделі Mythos 5, який уряд обмежив через проблеми національної безпеки. Переговори щодо відновлення доступу до іншої потужної моделі Anthropic, Fable 5, та надання Mythos більшій кількості організацій все ще тривають. [Докладніше](#)

Компанія Google обмежила використання Meta своїх моделей ШІ Gemini

Компанія Google запровадила обмеження на використання корпорацією Meta своїх моделей ШІ Gemini після перегляду умов співпраці між двома технологічними гігантами. Рішення пов'язане зі зростаючою конкуренцією на ринку передових ШІ-моделей та прагненням Google запобігти використанню власних технологій для посилення конкурентних продуктів Meta. [Докладніше](#)

5. ІНФРАСТРУКТУРА ШІ: ДАТА-ЦЕНТРИ, ЕНЕРГЕТИКА, ЕКОЛОГІЯ

Європа потребує центрів обробки даних із ШІ

Країни ЄС стикаються зі зростаючими складнощами у розвитку ШІ-датацентрів через обмеження енергетичної інфраструктури та дефіцит доступних потужностей електромереж. Стрімке зростання попиту на обчислювальні ресурси для навчання та роботи моделей ШІ значно випереджає темпи модернізації європейських енергосистем. Оператори датацентрів та технологічні компанії вже повідомляють про затримки з підключенням нових об'єктів, а окремі регіони змушені переглядати підходи до розподілу електроенергії між промисловістю, населенням та цифровою інфраструктурою. [Докладніше](#)

Бум ШІ підвищив ринкову капіталізацію Samsung

Компанія Samsung Electronics суттєво збільшила ринкову капіталізацію через глобальне зростання попиту на інфраструктуру для ШІ, наблизившись до оцінки в 1 трильйон доларів. Основним фактором зростання стали високі продажі напівпровідників, пам'яті та компонентів для ШІ-серверів і центрів обробки даних. Компанія є одним із ключових постачальників високошвидкісної пам'яті та інших компонентів, необхідних для роботи великих мовних моделей і генеративного ШІ. [Докладніше](#)

Енергомережа США зазнає перевантаження через ШІ

Стрімке зростання інфраструктури ШІ створює суттєве навантаження на найбільшу енергетичну мережу США, що обслуговує значну частину східного узбережжя країни. Представники енергетичного сектору, регулятори та місцеві громади висловлюють занепокоєння щодо здатності інфраструктури забезпечити стабільне енергопостачання без підвищення тарифів, затримок у підключенні нових об'єктів та ризиків для енергетичної стійкості. [Докладніше](#)

Датацентри стикаються зі скаргами мешканців через інфразвук

Стрімке розширення датацентрів, зокрема для забезпечення потреб ШІ, спричинило новий тип суспільного конфлікту - скарги місцевих жителів на інфразвук та низькочастотні коливання, які генеруються інженерною інфраструктурою об'єктів. Мешканці територій поблизу датацентрів повідомили про дискомфорт, втому,

порушення сну та інші негативні ефекти, хоча традиційні шумоміри часто не фіксують перевищення нормативів. Джерелами таких коливань можуть бути системи охолодження, резервне енергоживлення, вентилятори та інше обладнання високої потужності. [Докладніше](#)

Попит на електроенергію стрімко зростає

Стрімке розширення інфраструктури ШІ суттєво підвищує попит на електроенергію, змушуючи енергетичний сектор переглядати підходи до забезпечення ШІ-датацентрів. Зростають обчислювальні потужності для генеративного ШІ, що призвело до одночасного збільшення інвестицій як у природний газ, так і у відновлювані джерела енергії. Оператори датацентрів та технологічні компанії прагнуть забезпечити стабільне енергопостачання для ШІ-інфраструктури. Водночас активне використання природного газу для підтримки ШІ-буму викликає занепокоєння щодо екологічних наслідків і потенційного зростання викидів. [Докладніше](#)

Опитування Gallup показало зростання опозиції до датацентрів

Нове опитування Gallup показало, що 71% американців не хочуть, щоб там, де вони живуть, будувався центр обробки даних, що набагато більше, ніж 53%, які виступали б проти будівництва атомної електростанції поблизу. Місцеві громади дедалі частіше висловлюють занепокоєння через навантаження на електромережі, використання водних ресурсів, екологічний вплив та потенційні ризики для інфраструктури. [Докладніше](#)

У Гонконзі розробили цинкову батарею та UPS-систему для ШІ-датацентрів

У Гонконзі представили нову систему резервного живлення для ШІ-датацентрів на основі цинкових батарей, орієнтовану на підвищення енергоефективності та стійкості інфраструктури ШІ. Рішення розроблене як альтернатива традиційним літій-іонним системам UPS (uninterruptible power supply) для забезпечення безперервної роботи центрів обробки даних. Цинкові батареї це потенційно безпечніше та більш екологічне рішення завдяки меншій залежності від критичних матеріалів і нижчим ризикам перегріву. [Докладніше](#)

Як зменшити вплив на довкілля від використання ШІ?

Згідно зі звітом Університету Організації Об'єднаних Націй, вплив центрів обробки даних на навколишнє середовище вже конкурує з деякими найбільшими країнами світу. Прогнозується, що їхнє споживання води, споживання енергії та забруднення подвоїться лише за чотири роки, оскільки використання ШІ зростає. У звіті йдеться, що близько 20 відсотків енергії центрів обробки даних наразі скеровується на потреби ШІ, але до 2030 року цей показник має зрости до 40 відсотків. Експерти наголосили, що навіть окремі користувацькі звички, зокрема формування надмірно довгих запитів

або ведення тривалих діалогів із ШІ, можуть збільшувати обчислювальні витрати та споживання ресурсів. [Докладніше](#)

Як індустрія намагається впоратися з неконтрольованим зростанням витрат на ШІ

Стрімке поширення генеративного ШІ призвело до різкого зростання витрат на обчислювальні ресурси, що змушує технологічні компанії переглядати свої бізнес-моделі та підходи до використання великих мовних моделей. У центрі уваги перебуває проблема «токенних витрат» - вартості обробки текстових запитів і відповідей, яка напряду залежить від масштабів використання ШІ-сервісів. Зі зростанням кількості користувачів та складності агентних систем витрати на інфраструктуру, графічні процесори, енергоспоживання та хмарні сервіси починають суттєво впливати на прибутковість навіть найбільших компаній сектору. Розробники ШІ активно шукають способи оптимізації витрат: впроваджують компактніші моделі, використовують спеціалізовані чипи, скорочують обсяги оброблюваних даних та вдосконалюють архітектуру агентних систем. [Докладніше](#)

Європейські оператори дата-центрів активно скуповують газові турбіни

Стрімке зростання попиту на обчислювальні потужності для ШІ починає безпосередньо впливати на енергетичний сектор Європи. Оператори дата-центрів та енергетичні компанії готові платити значні кошти за постачання газових турбін, необхідних для забезпечення стабільного електропостачання нових ШІ-центрів обробки даних. Через різке збільшення попиту строки поставок такого обладнання суттєво зросли, а виробничі потужності провідних виробників уже завантажені на кілька років уперед. [Докладніше](#)

Ціна ШІ-токенів знизилась завдяки графічним процесорам Nvidia Blackwell

У матеріалі аналізується різке зниження вартості обчислень для ШІ, яке стало можливим завдяки масовому впровадженню новітніх графічних процесорів сімейства NVIDIA Blackwell. Зростання продуктивності нових чипів дозволяє значно скоротити витрати на генерацію тексту, зображень та виконання інших ШІ-завдань. Як наслідок, вартість так званих ШІ-токенів почала швидко знижуватися. [Докладніше](#)

Понад 75 проєктів будівництва дата-центрів вартістю 130 млрд доларів були заблоковані за перші чотири місяці 2026 року

У США посилюється суспільний та політичний опір масштабному будівництву дата-центрів, необхідних для розвитку ШІ. Протягом перших чотирьох місяців 2026 року було заблоковано або призупинено реалізацію понад 75 проєктів загальною вартістю близько 130 млрд доларів. Причиною стали побоювання місцевих громад, [Докладніше](#)

6. БЕЗПЕКА: ВІЙСЬКОВА, КІБЕРБЕЗПЕКА, ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ, FIMI

Пентагон уклав угоди з Nvidia, Microsoft та AWS

Міністерство оборони США заявило про укладання угоди з Nvidia, Microsoft, Amazon Web Services та Reflection AI, які дозволяють йому розгортати їхні технології та моделі ШІ в своїх засекречених мережах для «законного оперативного використання». Проєкт передбачає інтеграцію ШІ-моделей та інфраструктури високопродуктивних обчислень у середовища з підвищеними вимогами до безпеки для підтримки оборонних, аналітичних та оперативних завдань. Компанії забезпечуватимуть як обчислювальні потужності, так і інструменти для роботи з генеративним ШІ та обробкою великих обсягів даних у закритих системах. Особливий акцент зроблено на питаннях кіберзахисту, контролю доступу та відповідності вимогам роботи з секретною інформацією. [Докладніше](#)

Технологічні гіганти погодилися на тестування ШІ урядом США

Провідні технологічні компанії погодилися надати свої ШІ-системи для урядового тестування у США в межах посилення контролю за безпекою генеративного ШІ. Відбудеться незалежне оцінювання моделей на предмет ризиків, стійкості до зловживань, потенційної шкоди та відповідності базовим вимогам безпеки. Урядові структури прагнуть отримати більше інструментів для оцінки можливих наслідків використання потужних ШІ-систем у критичних сферах, включаючи інформаційну безпеку, дезінформацію, біобезпеку та кіберзагрози. [Докладніше](#)

Хакери викрали облікові записи Instagram

Дослідники з кібербезпеки виявили вразливість у роботі ШІ-чатбота служби підтримки компанії Meta, яка дозволяла зловмисникам отримувати несанкціонований доступ до облікових записів Instagram. За інформацією розслідування, хакери використовували методи соціальної інженерії та спеціально сформульовані запити, щоб переконати систему підтримки змінити налаштування облікового запису або надати інформацію, яка сприяла його захопленню. [Докладніше](#)

Чи стане агентний ШІ негативним чинником у функціонуванні фінансових систем?

Виникли нові ризики для глобальної фінансової системи, пов'язані з розвитком агентного ШІ. На відміну від традиційних ШІ-систем, агентний ШІ здатний автономно планувати та виконувати складні послідовності дій, взаємодіючи з банківськими платформами, платіжними сервісами, криптовалютними біржами та іншими фінансовими інструментами. Це створило потенційні можливості для масштабування шахрайства, автоматизованого обходу механізмів фінансового моніторингу, маніпулювання ринками, організації складних схем відмивання коштів і проведення координованих фінансових кібератак. Про схожу загрозу каже і Генеральний директор New Constructs Девід Трейнер, який вказує на те, що наступною хвилею ринкової дезінформації може стати не фейковий інвестиційний контент, а аналіз, згенерований ШІ на основі неперевіраних або упереджених даних. За його [словами](#), без прозорості джерел і можливості перевірити вихідні дані інвестори ризикують довіряти помилковим рекомендаціям, що можуть впливати на фінансові рішення. [Докладніше](#)

Протидія терористичній пропаганді в епоху ШІ

Сучасні ШІ-інструменти суттєво знизили бар'єри для створення високоякісного мультимедійного контенту, автоматизованого перекладу, персоналізованих інформаційних кампаній і масштабного поширення пропагандистських матеріалів різними мовами. Це підвищило потенціал екстремістських організацій до швидкого виробництва та адаптації інформаційного контенту для різних аудиторій, ускладнюючи його виявлення традиційними методами модерації. Ефективна протидія таким загрозам потребує тісної співпраці урядів, технологічних компаній, дослідницьких установ і громадянського суспільства, а також впровадження ШІ-інструментів для автоматизованого виявлення та аналізу шкідливого контенту із дотриманням прав людини та свободи вираження поглядів. [Докладніше](#)

У Франції випробували бойові технології на основі ШІ

Під час навчань НАТО у Франції союзники протестували нові системи управління бойовими діями на основі ШІ, які розглядаються як потенційна альтернатива американським платформам командування та управління. Випробування охопили технології обробки даних із різних джерел у режимі реального часу, автоматизований аналіз ситуації на полі бою, підтримку прийняття рішень командирами та координацію дій між різними підрозділами. Особлива увага приділялася можливості інтеграції таких систем у багатонаціональне середовище Альянсу та їхній сумісності з існуючою військовою інфраструктурою. [Докладніше](#)

Пентагон звинуватив Alibaba, Baidu, BYD та Unitree у підтримці китайських військових структур

Міністерство оборони США включило низку великих китайських компаній, серед яких Alibaba, Baidu, BYD та Unitree Robotics, до переліку організацій, які, на думку американської сторони, мають зв'язки з військово-промисловим комплексом Китаю або сприяють модернізації китайських збройних сил. Такі списки формуються в межах американської політики протидії військово-цивільній інтеграції КНР, яка передбачає використання комерційних технологій для розвитку оборонних можливостей держави. Хоча внесення до цього переліку не означає автоматичного запровадження санкцій, воно може вплинути на інвестиційну привабливість компаній, їхню взаємодію з американськими партнерами та подальші регуляторні рішення з боку уряду США. [Докладніше](#)

OpenAI заблокувала пов'язані з Китаєм акаунти ChatGPT

Компанія OpenAI повідомила про блокування групи акаунтів ChatGPT, які, за результатами внутрішнього розслідування, були пов'язані з проведенням китайської інформаційної операції. За даними компанії, ці акаунти використовували генеративний ШІ для масового створення та поширення матеріалів, що посилювали суспільну критику щодо швидкого зростання енергоспоживання американських дата-центрів і потенційного впливу ШІ-інфраструктури на підвищення цін на електроенергію.

[Докладніше](#)

Anthropic закликала натиснути на «гальма», перш ніж ШІ почне розвивати себе без людського нагляду

Компанія Anthropic виступила із закликом до запровадження додаткових механізмів контролю за розвитком передових систем ШІ, попереджаючи про ризики створення моделей, здатних самостійно вдосконалювати власні можливості без ефективного людського нагляду. Представники компанії наголосили, що стрімкий розвиток агентних систем і технологій автоматизованого дослідження та програмування може призвести до появи моделей, які зможуть оптимізувати власну архітектуру, створювати нові версії програмного забезпечення або прискорювати власний розвиток швидше, ніж люди будуть здатні оцінювати пов'язані з цим ризики. Anthropic закликав посилити процедури тестування, аудиту та оцінки безпеки найпотужніших моделей до їх широкого розгортання. [Докладніше](#)

Наказ США про експортний контроль змусив Anthropic відключити Claude Fable 5 і Mythos 5 у всьому світі

Компанія Anthropic була змушена призупинити роботу моделей Claude Fable 5 та Mythos 5 у глобальному масштабі після набуття чинності нового розпорядження уряду США щодо експортного контролю за передовими системами ШІ. Регуляторні вимоги передбачають тимчасове обмеження доступу до окремих моделей до завершення процедури оцінки їхньої відповідності новим правилам експорту високопродуктивних ШІ-технологій. Це стало одним із перших випадків, коли американські експортні обмеження безпосередньо вплинули на доступність сучасних генеративних моделей для користувачів у різних країнах світу. [Докладніше](#)

AgentJacking - новий тип кібератаки

Дослідники з кібербезпеки описали новий тип атаки під назвою AgentJacking, спрямований проти ШІ-асистентів для програмування та агентних систем розробки програмного забезпечення. Суть атаки полягає у створенні спеціально підготовлених GitHub-репозиторіїв або проєктів, які містять приховані інструкції для ШІ. Під час аналізу такого коду ШІ-асистент може сприймати шкідливі команди як легітимні інструкції та виконувати дії, що виходять за межі початкового завдання користувача. [Докладніше](#)

Агентства кібербезпеки альянсу Five Eyes попередили про загрози ШІ для кібербезпеки

Розвідувальний альянс Five Eyes, до складу якого входять США, Велика Британія, Канада, Австралія та Нова Зеландія, оприлюднив спільне попередження про стрімке зростання кіберризиків, пов'язаних із розвитком передових моделей ШІ. У документі наголошується, що сучасні ШІ-моделі вже найближчими місяцями здатні докорінно змінити як наступальні, так і оборонні кіберможливості. За оцінкою спецслужб, ШІ істотно знижує бар'єр входу для зловмисників, прискорює виявлення та експлуатацію вразливостей і скорочує проміжок часу між появою програмної помилки та її використанням у кібератаках. [Докладніше](#)

Ізраїль лідирує у використанні військового ШІ: загроза глобальному миру

За оцінкою Глобального індексу миру (GPI), використання Ізраїлем ШІ в Газі стало прикладом переходу ШІ до «когнітивного ядра військового цілевизначення». Зокрема, система Habsora автоматизує формування цілей, генеруючи близько 100 нових цілей на добу порівняно з приблизно 50 на рік до її впровадження. Інша система, Lavender, у перші тижні війни ідентифікувала до 37 тис. палестинців як підозрюваних бойовиків із заявленою 90% точністю, тоді як оператори часто витрачали близько 20 секунд на перевірку цілі перед схваленням удару. Також, пов'язана система «Де тато?»

відстежувала осіб зі списку Lavender, щоб завдавати ударів після їхнього повернення додому. Ці приклади свідчать про стрімку інтеграцію ШІ в процеси планування та цілевизначення, коли роль людини дедалі більше зводиться до підтвердження рішень, сформованих алгоритмами. У звіті наголошується, що військові можливості ШІ розвиваються швидше, ніж правові та управлінські механізми їх регулювання, що посилює екзистенційний ризик «судного дня» сучасних збройних конфліктів.

[Докладніше](#)

Human Rights Watch знову повертає увагу до автономних військових систем

Human Rights Watch у брифінгу для ООН (червень 2026 року) проаналізувала ризики застосування військового ШІ та закликала держави запровадити мораторій на використання ШІ для ухвалення рішень щодо ураження цілей до створення належних правових гарантій. Організація також приєдналася до глобальної кампанії «Зупиніть роботів-вбивць» (Stop Killer Robots), яка об'єднує понад 300 організацій громадянського суспільства та виступає за збереження змістовного людського контролю, прозорість і підзвітність застосування ШІ у військовій сфері. [Докладніше](#)

Яндекс: Від технологічних інновацій до контролю інформації

ШІ-помічник «Аліса» від «Яндекса» дедалі більше демонструє ознаки функціонування в межах російської системи інформаційного контролю. Незалежні дослідження засвідчили, що під час відповідей на питання про війну проти України російськомовна версія «Аліси» часто відтворює кремлівські наративи або приховує інформацію, яка суперечить офіційній позиції рф. Зафіксовано випадки, коли система генерувала коректні відповіді щодо російських воєнних злочинів, але вони блокувалися та замінювалися відмовою від коментарів. З огляду на інтеграцію «Аліси» у пошук, браузер і розумні пристрої «Яндекса», а також її багатомільйонну аудиторію за межами росії, помічник може використовуватися як інструмент масштабування та легітимізації кремлівських інформаційних наративів під виглядом нейтрального сервісу ШІ.

[Докладніше](#)

Модель Mistral виявилася вразливою до російської пропаганди

Дослідження Інституту естонської мови показало, що моделі ШІ з відкритим кодом є більш вразливими до російської дезінформації. Зокрема, Mistral посіла лише 47-ме місце із 60 протестованих моделей, а всі чотири її версії набрали менше 40% за здатністю виявляти джерела російської пропаганди, тоді як такі моделі як ChatGPT, Claude і Grok, продемонстрували значно кращі результати. [Докладніше](#)

Франція напередодні виборів активізувала свої зусилля у боротьбі з іноземним цифровим втручанням

Франція активізувала підготовку до президентських виборів 2027 року через зростання ризиків іноземного втручання із застосуванням генеративного ШІ. За оцінкою французьких експертів, ШІ значно спрощує створення та масштабування переконливих дезінформаційних кампаній, включаючи текст, аудіо й відео, тому країна посилює моніторинг цифрових загроз через підрозділ Vigipum, розвиває медіаграмотність, захист інформаційних систем і координацію державних та приватних структур для протидії маніпуляціям громадською думкою. [Докладніше](#)

Франція виявила мережу сайтів фейкових новин, якою керують китайські державні ЗМІ

Французьке агентство Vigipum встановило, що державна китайська мережа CGTN керувала щонайменше 13 сайтами фейкових новин, які за допомогою генеративного ШІ автоматично створювали та перекладали матеріали CGTN, видаючи їх за незалежний контент різними мовами. Розслідування підтвердило використання великих мовних моделей для напівавтоматичної генерації публікацій і пов'язало мережу з ширшими інформаційними операціями Китаю, які, за даними Meta та OpenAI, дедалі активніше використовують ШІ для створення фальшивих акаунтів, масштабування пропаганди та приховування її походження. Хоча ефективність мережі була обмеженою, експерти наголошують, що розвиток генеративного ШІ ускладнюватиме виявлення подібних кампаній у майбутньому. [Докладніше](#)

Філіппіни посилюють боротьбу з дезінформацією, що генерується ШІ

На тлі поширення дезінформації, посиленої генеративним ШІ, Філіппіни ухвалили у третьому читанні законопроект про боротьбу з цифровою дезінформацією. Документ передбачає відповідальність за діяльність тролєферм, бот-мереж і кампаній іноземного впливу, а також зобов'язує цифрові платформи забезпечувати прозорість політичного контенту, водночас наголошуючи на необхідності збереження свободи слова. [Докладніше](#)

7. ШІ ЯК ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ЕКОНОМІКА, ТЕХНОЛОГІЇ

ШІ змінив індустрію розваг Китаю

Відбувається стрімка трансформація китайської індустрії мікродрам (коротких вертикальних серіалів для мобільних платформ) під впливом генеративного ШІ. ШІ дозволив суттєво скоротити витрати та час виробництва контенту: окремі студії створюють серіали без традиційних знімальних груп, акторів і декорацій, використовуючи повністю згенероване відео. Лише за березень 2026 року на платформі Douyin було опубліковано близько 50 тисяч нових ШІ-створених мікродрам, що майже дорівнює загальному обсягу таких релізів за весь попередній рік. [Докладніше](#)

Компанія TotalEnergies представила суперкомп'ютер із ШІ

TotalEnergies представила суперкомп'ютер Rangea5, який використовуватиметься для сейсмічної візуалізації та аналізу геологічних даних із застосуванням ШІ. Система орієнтована на обробку великих масивів сейсмічної інформації для підвищення точності геологічного моделювання, пошуку ресурсів та оптимізації енергетичних проєктів. ШІ-алгоритми дозволяють пришвидшити інтерпретацію складних геофізичних даних та підвищити ефективність аналізу підземних структур. [Докладніше](#)

Термоядерні реактори отримали ШІ-захист

Дослідники впровадили систему ШІ для моніторингу та стабілізації роботи термоядерних реакторів у режимі реального часу з метою запобігання колапсу плазми - однієї з ключових технічних проблем у сфері ядерного синтезу. ШІ-система аналізує великі обсяги даних із сенсорів реактора та прогнозує можливі нестабільності плазми ще до їхнього виникнення, дозволяючи оперативно коригувати параметри роботи установки. Подібні технології можуть суттєво підвищити стабільність і безпечність експериментальних термоядерних систем, які потребують надзвичайно точного контролю фізичних процесів. [Докладніше](#)

Офісні працівники стали головним чинником зростання OpenAI Codex

Згідно з даними OpenAI, платформа Codex демонструє стрімке зростання за рахунок користувачів, які не займаються програмуванням. Якщо спочатку Codex позиціонувався як інструмент для розробників програмного забезпечення, то нині близько 20% його аудиторії становлять працівники інтелектуальної праці, а темпи їхнього залучення більш ніж утричі перевищують темпи зростання серед програмістів. Загальна кількість активних користувачів Codex перевищила 5 мільйонів на тиждень, що свідчить про швидке поширення агентних ШІ-інструментів у корпоративному секторі. [Докладніше](#)

Поліція Великої Британії впроваджує ШІ у всі елементи своєї діяльності

У Великій Британії триває впровадження платформи PoliceAI UK, яка використовує технології ШІ для автоматизації адміністративних та аналітичних процесів у роботі правоохоронних органів. За оцінками розробників і представників поліції, використання ШІ-інструментів дозволить щорічно заощаджувати до 6 мільйонів робочих годин завдяки автоматичній обробці документів, підготовці звітів, аналізу доказів, роботі з відеоматеріалами та пошуку релевантної інформації в поліцейських базах даних. Очікується, що це дасть змогу правоохоронцям більше часу приділяти безпосередньо оперативній роботі та розслідуванню злочинів. [Докладніше](#)

ШІ-агенти стали реальністю у банківській сфері

У статті розглянуто перехід банківського сектору від експериментального використання генеративного ШІ до впровадження агентних ШІ-систем, здатних автономно виконувати складні фінансові операції та підтримувати бізнес-процеси.

На відміну від традиційних чат-ботів, агентний ШІ може самостійно аналізувати інформацію, планувати послідовність дій, взаємодіяти з внутрішніми банківськими системами, перевіряти документи, здійснювати моніторинг ризиків, готувати аналітичні матеріали та супроводжувати процеси обслуговування клієнтів. Провідні фінансові установи розглядають такі технології як інструмент підвищення продуктивності, скорочення операційних витрат і прискорення ухвалення рішень. [Докладніше](#)

8. СОЦІАЛЬНА СФЕРА: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ТВОРЧІСТЬ, РИНОК ПРАЦІ

Видавці новин почали блокувати доступ ШІ до інтернет-архівів

Низка медіакомпаній та новинних видавців почали обмежувати доступ ШІ-систем до цифрових архівів і контенту через зростаюче використання журналістських матеріалів для навчання моделей ШІ без окремих ліцензійних угод. Видавці дедалі частіше застосовують технічні обмеження, змінюють політики доступу та блокують ШІ-ботів для захисту авторських прав і комерційної цінності власного контенту. Причиною стало занепокоєння тим, що генеративні ШІ-моделі використовують великі обсяги медіаматеріалів для навчання та створення нових текстів, що може впливати на трафік новинних сайтів, доходи від реклами та монетизацію журналістики.

[Докладніше](#)

Актори та сценарії, створені ШІ, не зможуть претендувати на премію «Оскар»

Академія кінематографічних мистецтв і наук внесла зміни до правил премії «Оскар», згідно з якими актори та сценарії, повністю створені за допомогою ШІ, більше не можуть претендувати на нагороди. Рішення ухвалене через стрімке поширення генеративного ШІ в кіноіндустрії та дискусій щодо меж використання автоматизованого контенту у творчих процесах. Нові правила спрямовані на збереження пріоритетної ролі людської творчості та професійної участі у створенні фільмів. Водночас використання ШІ як допоміжного інструменту у виробництві контенту не забороняється, якщо ключовий творчий внесок належить людині. [Докладніше](#)

DeepMind від Google навчатиме ШІ на діях гравців у MMORPG EVE Online

Google використовуватиме дані з однієї з найскладніших та найбагатшаровіших науково-фантастичних MMORPG Eve Online яка має чверть мільйона активних користувачів щомісяця для навчання свого ШІ. Багатокористувацькі ігри є цінним середовищем для навчання ШІ через високу складність взаємодій, непередбачуваність поведінки та необхідність адаптації до динамічних умов. [Докладніше](#)

Cloudflare заявив, що ШІ зробив 1100 робочих місць застарілими

Cloudflare приєдналася до зростаючого списку технологічних компаній, включаючи Meta, Microsoft та Amazon, які повідомили про збільшення доходів разом із масовими звільненнями, пояснюючи обидві тенденції використанням ШІ. Cloudflare повідомила, що впровадження технологій ШІ дозволило автоматизувати значну кількість внутрішніх процесів, унаслідок чого близько 1100 робочих місць стали непотрібними. Автоматизація торкнулася насамперед функцій підтримки, адміністративних процесів та окремих напрямів роботи з даними. [Докладніше](#)

GitLab заявила про скорочення робочих місць заради інвестицій в ШІ

Компанія GitLab, яка розробляє програмне забезпечення, що допомагає розробникам у проектах кодування, заявила, що скорочує робочі місця, щоб звільнити гроші для реалізації ринкових можливостей для агентів ШІ. Компанія пояснює рішення необхідністю адаптації до нового етапу розвитку програмної індустрії, де автономні ШІ-агенти дедалі активніше інтегруються у процеси розробки програмного забезпечення, автоматизації тестування, управління кодом та DevOps-практик. GitLab планує посилити інвестиції у функції на основі генеративного ШІ та агентних моделей, здатних самостійно виконувати складні багатокрокові завдання. [Докладніше](#)

Кількість студентів на комп'ютерних спеціальностях знижується

Професор Гарвардського факультету інформатики прокоментував тенденцію до зниження зацікавленості студентів комп'ютерними спеціальностями, попри активний розвиток технологічного сектору. Він зазначив, що частина студентів починає сумніватися у стабільності кар'єри в програмуванні через стрімке поширення генеративного ШІ та автоматизації окремих функцій розробників. Зокрема, ШІ-інструменти для написання коду створюють відчуття, що традиційні навички програмування можуть втратити актуальність у майбутньому. [Докладніше](#)

Генератор музики на основі ШІ Suno залучив нові інвестиції

Компанія Suno оголосила про залучення додаткових 400 млн доларів інвестицій, незважаючи на триваючі судові процеси щодо можливого порушення авторських прав під час навчання її моделей ШІ. Інвестиційний раунд свідчить про збереження високого інтересу інвесторів до сектору генеративного ШІ, навіть в умовах значної правової невизначеності. Позови проти Suno були подані представниками музичної індустрії, які стверджують, що компанія використовувала захищені авторським правом музичні

твори для тренування своїх моделей без отримання відповідних ліцензій або дозволів від правовласників. [Докладніше](#)

Компанії, що активно впроваджують ШІ, витрачають 7 500 доларів на місяць на кожного працівника

На фоні заяв керівників низки великих компаній, що вартість обчислень зараз перевищує зарплати співробітників (фактично на токени витрачається більше, ніж на працівника-людину) все частіше постає питання чи насправді компанії витрачають більше на ШІ, ніж на людей? Хоча чітких даних про це зараз немає, однак одне з нових досліджень показало, що компанії, які найбільш активно інтегрують ШІ у свою діяльність, витрачають у середньому близько 7 500 доларів США на одного працівника щомісяця на ШІ-інструменти, обчислювальну інфраструктуру, програмне забезпечення та супутні сервіси. Значна частина цих витрат припадає на підписки на великі мовні моделі, спеціалізовані корпоративні ШІ-платформи, хмарні обчислення, агентні системи та інтеграцію нових технологій у внутрішні бізнес-процеси. [Докладніше](#)

Новий інструмент Deezer виявляє музику, створену ШІ

Музична стримінгова платформа Deezer представила новий інструмент для автоматичного виявлення музики, створеної за допомогою ШІ. Система здатна аналізувати аудіофайли та визначати ознаки використання генеративних моделей незалежно від того, на якій платформі поширюється контент, включаючи Spotify, Apple Music та інші сервіси. Рішення покликане допомогти музичній індустрії реагувати на стрімке зростання кількості ШІ-генерованих композицій, які дедалі частіше потрапляють до стримінгових каталогів. [Докладніше](#)

Кейт Бланшетт запустила інструмент «згоди» щодо ШІ

Акторка Кейт Бланшетт презентувала в Європейському парламенті інструмент, який дозволить людям заявити, чи хочуть вони, щоб системи ШІ використовували їхню особу, і за яких умов. Інструмент Human Consent Registry був створений організацією RSL Media для управління згодою на використання персональних атрибутів системами ШІ. Реєстр дозволяє людям визначати, чи можуть ШІ-системи використовувати їхнє ім'я, зображення, голос, подоби, рухи та інші елементи ідентичності. Захід відбувся у Брюсселі за участі євродепутатки Єви Майделл та режисера Стівена Содерберга. [Докладніше](#)

9. СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ

OpenAI запровадила новий механізм «довіреного контакту» для випадків можливого самоушкодження

Компанія OpenAI анонсувала нову функцію під назвою «Довірений контакт», призначену для сповіщення довіреної третьої сторони, якщо в розмові згадуються самоушкодження. Ця функція дозволяє дорослому користувачеві ChatGPT призначити іншу особу як довірений контакт у своєму обліковому записі, наприклад, друга чи члена родини. У випадках, коли розмова може перейти до самоушкодження, OpenAI тепер заохочуватиме користувача зв'язатися з цим контактом. Він також надсилає автоматичне сповіщення контакту, та рекомендує зв'язатися з користувачем.

[Докладніше](#)

Франція розпочала кримінальне розслідування щодо Ілона Маска

Французька прокуратура розпочала кримінальне розслідування проти Ілона Маска та його соціальної платформи X за публікацію на платформі зображень сексуального насильства над дітьми, дипфейків, дезінформації та співучасті у запереченні злочинів проти людяності системою ШІ платформи Grok. У березні прокуратура Парижа попередила Міністерство юстиції США та Комісію з цінних паперів та бірж, що «суперечка навколо сексуально відвертих дипфейків, створених Grok, могла бути навмисно організована для штучного підвищення вартості компаній X та xAI», заявили прокурори. [Докладніше](#)

Дональд Трамп опублікував ШІ-відео, де викидає телеведучого у сміттєвий контейнер

Президент США опублікував згенероване ШІ відео, на якому він символічно викидає телеведучого Стівена Колберта у сміттєвий контейнер після завершення його багаторічного шоу The Late Show. Відео швидко поширилося у соціальних мережах та стало частиною публічної дискусії щодо використання ШІ-контенту політичними діячами для висміювання опонентів та формування інформаційного порядку денного.

[Докладніше](#)

Папа Лев XIV представив положення про захист людства в епоху ШІ

«Magnifica Humanitas», або «Величне людство», - це перша енцикліка Папи Римського, документ, який вважається одним із найважливіших папських повчань. Вона присвячена впливу ШІ на суспільство, економіку та людську гідність. Документ зафіксував ШІ як одну з ключових глобальних тем сучасності та закликав до посилення міжнародного регулювання, контролю за використанням автономних систем і збереження людської відповідальності за критично важливі рішення. Папа наголосив на ризиках концентрації технологічної влади в руках обмеженого кола корпорацій, можливого витісненні працівників через автоматизацію, поширенні дезінформації та використанні ШІ у військових цілях. [Докладніше](#)

Профспілка вчителів США закликала школи обмежити використання чат-ботів зі ШІ та екранний час

Американська федерація вчителів рекомендувала «загалом не використовувати екрани» для учнів молодших класів, а також не використовувати чат-боти зі ШІ для учнів початкової школи. У центрі обговорення стоїть питання зростання часу, який діти проводять перед екранами, ризики надмірної автоматизації навчання та необхідність збереження ролі вчителя як ключового учасника освітнього процесу.

[Докладніше](#)

Понад 60% людей використовують ШІ для підтримки психічного здоров'я

За даними дослідження, понад 60% респондентів хоча б раз зверталися до ШІ-сервісів для обговорення емоційних проблем, отримання порад або пошуку інформації щодо психологічного стану. Водночас значна частина користувачів висловила незадоволення якістю такої взаємодії, зазначаючи брак емпатії, недостатню персоналізацію відповідей, поверхневість рекомендацій та труднощі з розумінням складних життєвих ситуацій.

[Докладніше](#)

Боти генерують більше половини вебтрафіку

Компанія Cloudflare оприлюднила дані, згідно з якими у червні 2026 року обсяг вебтрафіку, згенерованого автоматизованими ботами, вперше перевищив трафік, створений людьми: боти сформували близько 57,6% HTTP-запитів, тоді як частка користувачів становила 42,4%. Розвиток агентного ШІ та персональних ШІ-асистентів змінив модель взаємодії з вебресурсами: замість безпосередніх дій користувача більше HTTP-запитів виконуватимуть автономні агенти, які шукатимуть інформацію, здійснюватимуть покупки та виконуватимуть інші операції від імені людини. [Докладніше](#)

10. ШІ ТА РОБОТОТЕХНІКА

Meta придбала стартап з робототехніки

Meta придбала робототехнічний стартап у межах стратегії розвитку гуманоїдних систем на основі ШІ. Укладення такої угоди спрямоване на посилення дослідницьких та інженерних можливостей компанії у сфері інтеграції генеративного ШІ, комп'ютерного бачення та автономної робототехніки. Meta прагне створювати роботизовані системи, здатні взаємодіяти з фізичним середовищем, виконувати складні завдання та використовувати великі мовні моделі для адаптивної поведінки. [Докладніше](#)

У США гуманоїдний робот здійснив політ як пасажир

У США гуманоїдного робота вперше протестували як пасажирів авіарейсу, що стало частиною експериментів із майбутньої інтеграції робототехніки та систем ШІ у цивільне середовище. Робот був розміщений у салоні літака для оцінки його поведінки, взаємодії з людьми та можливостей безпечного транспортування в умовах реального польоту. Подібні випробування дозволяють розробникам збирати дані про роботу сенсорів, стабільність систем, реакцію на навколишнє середовище та потенційні обмеження використання гуманоїдних платформ у публічних просторах. [Докладніше](#)

У Китаї для регулювання дорожнього руху почали використовувати гуманоїдних роботів

У Китаї розпочали тестове використання гуманоїдних роботів для регулювання дорожнього руху, що стало черговим прикладом інтеграції робототехніки та ШІ у сферу міської інфраструктури. Роботи оснащені системами комп'ютерного бачення, сенсорами та ШІ-алгоритмами для взаємодії з транспортними потоками та виконання базових функцій дорожнього контролю. [Докладніше](#)

У Китаї гуманоїдним роботам починають видавати офіційні ідентифікатори

У Китаї розпочато впровадження системи офіційної ідентифікації для гуманоїдних роботів, що є частиною регулювання та стандартизації робототехніки на основі ШІ. Роботи отримують спеціальні цифрові або фізичні ідентифікатори для відстеження, сертифікації та контролю їхнього використання у публічному просторі й комерційних сферах. Це пов'язано зі стрімким розвитком ринку гуманоїдних роботів у Китаї та зростаючим використанням автономних систем у промисловості, логістиці, сервісах і міській інфраструктурі. Впровадження такої системи ідентифікації допоможе владі сформулювати механізми управління ШІ-робототехнікою до її масового поширення. [Докладніше](#)

Роботи на базі ШІ навчилися застеляти ліжко

Figure AI продемонструвала нові можливості своїх гуманоїдних роботів, опублікувавши відео, на якому робот автономно виконує побутове завдання із застилання ліжка. Демонстрація показала прогрес у поєднанні робототехніки, комп'ютерного бачення та генеративного ШІ для виконання фізичних дій у реальному середовищі. Виконання подібних завдань вимагає від системи здатності розпізнавати об'єкти, адаптувати рухи до змінного середовища та координувати складні маніпуляції у режимі реального часу. [Докладніше](#)

Familiar Machines представила ШІ-робота для емоційної підтримки

Familiar Machines презентувала роботизований пристрій на основі ШІ, орієнтований на емоційну підтримку користувачів. Робот має компактний формат, подібний до Roomba (робот для прибирання), та використовує ШІ для взаємодії з людиною через голос, поведінкові реакції та адаптивне спілкування. Пристрій призначений для створення ефекту «цифрової присутності» та психологічного комфорту, особливо для людей, які живуть на самоті або потребують додаткової емоційної взаємодії. Колін Енгл встановив Roomba у мільйонах будинків, доручивши йому просте завдання: прибирання підлоги. Тепер генеральний директор iRobot створив домашнього робота, який виконує набагато складніші функції. Його новий стартап - чотириногий робот, натхненний домашніми тваринами, який має запропонувати товариство, емоційну підтримку та ніжні підштовхування до здорового режиму дня. [Докладніше](#)

FANUC та NVIDIA створили роботів, які діють однаково в симуляції та реальності

Японська фірма FANUC та NVIDIA розширили своє партнерство в галузі робототехніки, щоб створювати заводських роботів, які поведуться так само у віртуальних симуляціях, як і в реальному світі, що має на меті пришвидшити промислову автоматизацію та зменшити дорогі випробування на місці. Це дозволить скоротити час тестування, знизити витрати на налаштування обладнання та підвищити ефективність автоматизації. Технологія цифрових двійників створює віртуальні копії виробничих систем, що дає змогу моделювати поведінку роботів, аналізувати ризики та оптимізувати робочі сценарії без втручання у фізичну інфраструктуру. [Докладніше](#)

Роботи отримали людську спритність рухів

Гуманоїдний робот RLDX-1, розроблений японською робототехнічною компанією Enaptic, продемонстрував передові навички поводження з предметами на майданчику Exploratorium у Сан-Франциско, сортуючи чорні шкарпетки з конвеєрної стрічки, на якій були поєднані чорні та білі шкарпетки. Система використовує машинне навчання та алгоритми управління рухом для координації маніпуляцій, адаптації до змін середовища та точнішої взаємодії з об'єктами. Модель здатна покращувати навички роботів у реальному часі шляхом аналізу сенсорних даних та навчання на основі симуляцій і практичного досвіду. [Докладніше](#)

ШІ-робот-валіза, який працює офлайн

Робот-валіза Sparky на базі Nvidia Jetson Orin NX Super 16GB є експериментальним проєктом автономного ШІ-пристрою у форматі мобільної валізи, який поєднує локальне виконання великої мовної моделі, фізичний інтерфейс і персоналізовану взаємодію з користувачем. Система працює на платформі NVIDIA Jetson та використовує модель Gemma 4 E4B без підключення до хмарної інфраструктури, забезпечуючи низьку затримку відповіді. [Докладніше](#)

Гуманоїдні роботи взяли участь у футуристичному показі мод у Сеулі

Гуманоїдні роботи стали учасниками публічного модного показу, продемонструвавши новий рівень інтеграції робототехніки та ШІ у сферу креативних індустрій. Під час заходу роботи виконували роль моделей на подіумі, демонструючи можливості автономного пересування, підтримання рівноваги, взаємодії з оточенням та відтворення складних рухів у реальному середовищі. [Докладніше](#)

Японські вчені розробили гібридну систему для створення кіборг-комах

Дослідники з Університету Осаки розробили біогібридну систему ШІ, яка покращує контроль над тарганами-кіборгами. Дослідники представили нову гібридну технологічну платформу, яка поєднує біологічні організми та електронні системи управління для створення так званих кіборг-комах. Розробка передбачає інтеграцію мікроелектроніки, сенсорів і систем бездротового керування з живими комахами, що дозволяє частково контролювати їхнє пересування та поведінку. [Докладніше](#)

Від роботів-бариста на основі ШІ до військових дронів: технології презентовані на Computex 2026

Міжнародна технологічна виставка Computex 2026 продемонструвала широкий спектр інноваційних рішень на основі ШІ та робототехніки - від роботизованих систем обслуговування до автономних військових платформ. Серед найбільш помітних експонатів були роботи-бариста, здатні самостійно готувати напої та взаємодіяти з клієнтами, автономні сервісні роботи для логістики й торгівлі, а також новітні безпілотні системи подвійного призначення, які можуть використовуватися як у цивільних, так і в оборонних цілях. Значна частина представлених рішень базується на поєднанні генеративного ШІ, комп'ютерного зору та автономного управління. [Докладніше](#)

Американська компанія почне використовувати в школах США гуманоїдного робота-репетитора зі ШІ

У США запустили пілотний проєкт із впровадження гуманоїдного робота на базі ШІ як помічника в освітньому процесі. Компанія Realbotix спільно з платформою Optio розгортає систему в штаті Нью-Йорк, де робот M-Series використовуватиметься як інтерактивний асистент учителя та персональний ШІ-репетитор для учнів старших класів. Система забезпечує цілодобову підтримку навчання, проводить індивідуальні консультації, допомагає з домашніми завданнями, спілкується кількома мовами та використовує цифрові аватари, навчені на затвердженій навчальній програмі школи. На початковому етапі проєкт охопить учнів STEM-напрямів, а надалі його планують масштабувати приблизно до 500 школярів. [Докладніше](#)

Завод BMW у США розробив гуманоїдного робота Figure 03 для виконання складних логістичних завдань

BMW розпочала впровадження нового гуманоїдного робота Figure 03, розробленого компанією Figure AI, на своєму заводі в Спартанбурзі (США). Figure 03 залучено до складних логістичних процесів, зокрема сортування та комплектування компонентів для систем виробництва, що забезпечують доставку необхідних деталей на складальну лінію у визначеній послідовності. Нова модель оснащена тактильними сенсорами в кистях, камерами в долонях, підтримує бездротове заряджання та голосову взаємодію з персоналом, що підвищує безпечність і гнучкість її використання у виробничому середовищі. [Докладніше](#)

Перший у світі готель, яким повністю керують роботи, відкриється в Китаї до 2027 року

Китай оголосив про плани відкрити перший у світі готель, яким повністю керуватимуть роботи. Основні операційні процеси будуть забезпечувати роботизовані системи компанії Pudu Robotics. Автономні роботи виконуватимуть широкий спектр функцій, включаючи реєстрацію гостей, доставку багажу та замовлень до номерів, прибирання приміщень, навігацію відвідувачів і надання інформаційної підтримки. Комплекс планує використовувати інтегровану екосистему роботів із системами ШІ, комп'ютерного зору та автономної навігації, що дозволяє координувати роботу різних роботизованих платформ у режимі реального часу. [Докладніше](#)

11. ШІ МОДЕЛІ: ПОЛІПШЕННЯ, ПРОРИВИ, ЗМІНИ, НЕДОЛІКИ

Biohub Марка Цукерберга та Прісцилли Чан інвестує у створення моделей людських клітин на основі ШІ

Генеральний директор Meta Марк Цукерберг та його дружина Прісцилла Чан створюють моделі людських клітин на основі ШІ. За їхніми словами, проект може допомогти «прискорити лікування та профілактику всіх захворювань». Йдеться про спроби створити масштабні ШІ-моделі, здатні аналізувати клітинну поведінку, прогнозувати розвиток захворювань та допомагати у відкритті нових терапевтичних рішень. [Докладніше](#)

Компанія Meta буде використовувати ШІ для визначення віку користувачів

Meta повідомила про впровадження ШІ-систем для визначення ймовірного віку користувачів шляхом аналізу фізичних характеристик, зокрема зросту та кісткової структури. Технологія має використовуватися для виявлення неповнолітніх користувачів на платформах компанії та автоматичного застосування відповідних обмежень і налаштувань безпеки. [Докладніше](#)

OpenAI випустила GPT-5.5 Instant

OpenAI представила модель GPT-5.5 Instant, яка стала новою моделлю за замовчуванням у сервісі ChatGPT. Нова версія орієнтована на швидшу обробку запитів, зниження затримок та оптимізацію витрат обчислювальних ресурсів при масовому використанні генеративного ШІ. Модель покликана забезпечити баланс між продуктивністю, якістю відповідей і масштабованістю сервісу для широкого кола користувачів та корпоративних клієнтів. [Докладніше](#)

Spotify прагне стати платформою для персоналізованого аудіо

Spotify оголосила про намір активно розвивати напрям персоналізованого аудіоконтенту, створеного за допомогою ШІ. Компанія розглядає ШІ як основу для формування нових форматів взаємодії з користувачами, включаючи автоматично згенеровані подкасти, адаптивні аудіоісторії, персоналізовані музичні добірки та голосові сервіси. Spotify прагне перетворити платформу на центральний майданчик для ШІ-аудіо, де контент зможе динамічно адаптуватися під інтереси, поведінку та контекст користувача. [Докладніше](#)

OpenAI запустила нові функції голосового інтелекту у своєму API

OpenAI заявила, що її API тепер включатиме низку нових функцій голосового інтелекту, розроблених, щоб допомогти розробникам створювати додатки, які можуть розмовляти, транскрибувати та перекладати розмови з користувачами. Нові інструменти дозволяють розробникам створювати більш природні голосові інтерфейси, інтегрувати синтез і розпізнавання мовлення, а також реалізовувати багатокрокову голосову взаємодію з ШІ-моделями в режимі реального часу. [Докладніше](#)

Нова модель ШІ призначена для визначення маршрутів евакуації людей під час пожеж

Дослідники з National Institute of Standards and Technology (NIST) представили нову модель ШІ Safe Step, призначену для визначення безпечних маршрутів евакуації людей під час пожеж у будівлях. На відміну від традиційних алгоритмів, які орієнтуються переважно на найближчий вихід, система прогнозує подальший розвиток пожежі та зміну рівня небезпеки на маршрутах евакуації. Для цього використовується такий метод навчання, який дозволяє моделі враховувати поширення вогню, накопичення токсичних газів та інші ризики в динаміці. Розробка працює в інтеграції з електронними інформаційними табло аварійних виходів, що дасть змогу в режимі реального часу коригувати напрямки евакуації. Наразі модель протестована для одноповерхових

будівель, однак команда вже працює над адаптацією для багатоповерхових об'єктів і сценаріїв з великою кількістю людей. [Докладніше](#)

Оновлення Siri на основі ШІ від Apple

Компанія Apple представила масштабне оновлення голосового помічника Siri, інтегрувавши до нього можливості генеративного ШІ та агентного управління пристроями. Нова версія Siri отримала розширене розуміння природної мови, здатність підтримувати довший контекст діалогу, працювати із вмістом застосунків, аналізувати інформацію на пристрої та виконувати складні багатокрокові завдання від імені користувача. Оновлення стало результатом кількарічної роботи Apple над модернізацією власної екосистеми ШІ у відповідь на швидке поширення конкурентних рішень від OpenAI, Google та Anthropic. [Докладніше](#)

Застосунок Photos від Apple отримує нові функції редагування на основі ШІ

Компанія Apple представила нові функції редагування зображень на основі ШІ для застосунку Photos. Оновлення дозволяє автоматизувати низку операцій з обробки фотографій, зокрема видалення небажаних об'єктів, покращення якості зображень, коригування композиції та створення нових елементів на основі контексту фотографії. Значна частина обробки виконується безпосередньо на пристрої завдяки використанню спеціалізованих ШІ-модулів та обчислювальних можливостей Apple Silicon. [Докладніше](#)

Компанія Anthropic представила модель Claude Fable 5

Anthropic представила модель Claude Fable 5, позиціонуючи її як публічно доступну версію технологій, що лежать в основі системи Claude Mythos. Раніше Mythos переважно асоціювався з використанням у державному секторі, критичній інфраструктурі та складних корпоративних середовищах, тоді як нова модель орієнтована на ширше коло користувачів і розробників. За заявами компанії, Claude Fable 5 успадкувала частину архітектурних рішень і функціональних можливостей Mythos, включаючи покращене планування дій, роботу з довгостроковим контекстом, складне логічне міркування та підтримку агентних сценаріїв використання. [Докладніше](#)

Fable 5 від Anthropic може створювати відеоігри одним натисканням кнопки

Компанія Anthropic продемонструвала нові можливості моделі Claude Fable 5 у сфері автоматизованого створення відеоігор. Система здатна генерувати повноцінні ігрові прототипи на основі короткого текстового опису або однієї команди користувача, самостійно створюючи механіки, сюжетні елементи, ігрову логіку, персонажів та інтерактивне середовище. [Докладніше](#)

Google DeepMind запустила модель ШІ для прогнозування тропічних циклонів

Компанія Google DeepMind представила нову модель ШІ, призначену для прогнозування траєкторії, інтенсивності та розвитку тропічних циклонів. Розробка базується на використанні великих масивів історичних метеорологічних даних, супутникових спостережень і сучасних методів машинного навчання, що дозволяє швидше формувати прогнози та, за результатами початкових випробувань, підвищувати їхню точність порівняно з окремими традиційними чисельними моделями. Проєкт реалізується у співпраці з національними метеорологічними службами та дослідницькими організаціями, а його результати планується використовувати як допоміжний інструмент для синоптиків, а не як повну заміну існуючих систем прогнозування. [Докладніше](#)

12. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВІТА

У дослідженні науковців Гарварду ШІ запропонував точніші діагнози, ніж лікарі

Дослідження за участю науковців Гарвардського університету показало, що система ШІ в окремих випадках демонструвала вищу точність діагностування порівняно з лікарями відділень невідкладної допомоги. У межах дослідження ШІ-модель аналізувала клінічні дані пацієнтів та пропонувала можливі діагнози, які потім порівнювалися з оцінками медичних працівників. За результатами тестування система продемонструвала кращі показники виявлення окремих станів та зниження кількості діагностичних помилок.

[Докладніше](#)

Кіберзлочинцям важко впроваджувати ШІ у свою роботу

Нове дослідження Единбурзького університету проаналізувало понад 100 мільйонів повідомлень на форумах від кіберзлочинців за допомогою бази даних CrimeBB, яка збирає дані з підпільних форумів. Дані аналізували як вручну, так і за допомогою моделі великої мови програмування (LLM). Хоча кіберзлочинці висловили зацікавленість у вивченні використання інструментів ШІ, дослідження показало, що ця технологія суттєво не змінила їхній спосіб «роботи». Результати аналізу показали, що сучасні ШІ-моделі часто генерують помилки, нестабільний код або потребують значного втручання людини для створення ефективних інструментів атак. Водночас дослідники зазначили, що ШІ вже активно використовується для автоматизації фішингових кампаній, соціальної інженерії, створення переконливих текстів і перекладів, а також для підвищення масштабованості окремих кібероперацій. [Докладніше](#)

ШІ може прогнозувати особистість людини на основі історії чатів

Нове дослідження показало, що моделі ШІ здатні аналізувати історію текстового спілкування користувачів і робити висновки щодо рис особистості, поведінкових характеристик та психологічних особливостей людини. ШІ-системи використовували мовні патерни, стиль комунікації, емоційні маркери та структуру повідомлень для прогнозування параметрів особистості. Подібні технології можуть застосовуватися у маркетингу, підборі персоналу, цифрових асистентах, соціальних мережах та системах персоналізації контенту. [Докладніше](#)

Як працівники використовують ШІ у 2026 році

<https://www.ibm.com/think/news/workers-using-ai-2026-ceo-study>

Дослідження проведене Інститутом бізнес-цінності IBM, показало, що лише 25% працівників регулярно використовують ШІ як частину своєї роботи, хоча 86% генеральних директорів вважають, що їхні люди готові до цього. 83% генеральних директорів заявили, що, на їхню думку, успіх ШІ більше залежить від його впровадження людьми, ніж від самої технології. Дослідження показало, що 76% організацій зараз мають директора зі ШІ, порівняно з 26% рік тому. За очікуваннями, до кінця цього року ШІ прийматиме 48% операційних рішень без втручання людини, порівняно з 25% сьогодні, особливо там, де можна кодифікувати послідовність та гарантувати відповідність. А до 2028 року, 29% співробітників потребуватимуть перекваліфікації для іншої ролі, а ще 53% потребуватимуть підвищення кваліфікації, щоб ефективніше виконувати свою поточну роботу. [Докладніше](#)

Не варто довіряти ШІ робочі документи

Дослідники Microsoft попереджають, що великі мовні моделі залишаються недостатньо надійними для повноцінної роботи з корпоративними документами та критично важливою інформацією без людського контролю. ШІ-системи можуть допускати помилки, неправильно інтерпретувати контекст, створювати неточні висновки або неналежно обробляти конфіденційні дані. Особливу увагу приділено ризикам використання генеративного ШІ у внутрішньому документообігу, аналізі контрактів, фінансових документах та інших сферах, де помилки можуть мати юридичні або фінансові наслідки. Дослідники вважають, що сучасні LLM більше підходять як інструмент підтримки роботи людини, а не як повністю автономний «делегат» для ухвалення рішень. [Докладніше](#)

Чи справді ШІ може імітувати людське мислення?

Нове наукове дослідження поставило під сумнів висновки попередньої впливової роботи, яка стверджувала, що сучасні моделі ШІ демонструють поведінку, подібну до людського мислення. Автори нового аналізу дійшли висновку, що високі результати моделі в експериментах можуть пояснюватися не формуванням абстрактних механізмів міркування, а здатністю ефективно виявляти та відтворювати статистичні закономірності, засвоєні під час навчання. На думку дослідників, модель могла використовувати великі обсяги накопичених шаблонів і прикладів замість того, щоб здійснювати процеси, аналогічні людському мисленню або логічному узагальненню.

[Докладніше](#)

Як запобігти «самопоїданню» ШІ-моделей після вичерпання людських даних?

Науковці представили новий підхід до вирішення проблеми, яку в галузі ШІ називають «колапсом моделей» або «самопоїданням» ШІ-систем. Йдеться про ризик, за якого майбутні моделі дедалі частіше навчаються на контенті, створеному попередніми поколіннями ШІ, а не людьми. За оцінками дослідників, така тенденція може поступово призводити до накопичення помилок, втрати різноманітності інформації, погіршення якості результатів та зниження здатності моделей коректно відображати реальний світ. Запропоноване рішення передбачає використання спеціальних методів відбору та комбінування навчальних даних, які дозволяють зберігати статистичну різноманітність інформації навіть за умов зростання частки ШІ-генерованого контенту в Інтернеті.

[Докладніше](#)

Великі мовні моделі таємно навчають одна одну небажаним звичкам

Нове дослідження продемонструвало потенційно важливий ризик у сфері розвитку ШІ: моделі можуть успадковувати небажані поведінкові патерни від інших ШІ-систем навіть тоді, коли у вихідних навчальних даних відсутні прямі згадки про насильство чи агресивну поведінку. У ході експериментів дослідники виявили, що під час навчання на даних, створених іншими моделями, системи можуть відтворювати приховані упередження, агресивні рекомендації або небезпечні стратегії розв'язання проблем, які не були явно закладені в початкові набори даних. [Докладніше](#)

Чому ШІ пише одну й ту саму історію про Еліаса Торна

Нове дослідження виявило систематичне повторення однакових сюжетів, персонажів і професій у текстах, створених сучасними великими мовними моделями. Дослідники виявили, що у 88% історій, створених ШІ, фігурує доглядач маяка на ім'я Еліас Торн. Дослідники пов'язують це явище з використанням спільних наборів даних для навчання моделей, зокрема відкритих датасетів на основі попередніх поколінь LLM, а також із механізмами alignment-тренування, які навмисно обмежують використання захищених авторським правом персонажів та потенційно ризикованого контенту. Унаслідок цього моделі використовують обмежений набір «безпечних» шаблонів, які поширюються між різними поколіннями ШІ-систем. Матеріал звертає увагу на ризики так званого «модельного колапсу», коли ШІ навчається на контенті, створеному іншими моделями, що призводить до зниження різноманітності, творчості та інформаційної цінності результатів. [Докладніше](#)

Майбутнє оборони та безпеки. Звіт про стратегічне передбачення та ринкову розвідку

Швидке поширення ШІ у критично важливих сферах робить отруєння навчальних даних (data poisoning) однією з найнебезпечніших кіберзагроз найближчих років.

Цей тип атак полягає у навмисному внесенні змінених або шкідливих даних до навчальних наборів, що призводить до викривлення роботи моделей, появи прихованих «бекдорів» або ухвалення ними небезпечних рішень.

Дослідження, наведене у звіті, показує, що отруєння лише 3% навчального набору може збільшити рівень помилок системи виявлення спаму з 3% до 24%, демонструючи, що навіть незначне втручання здатне суттєво знизити надійність ШІ.

Автори наголошують, що наслідки таких атак виходять далеко за межі інформаційних систем. У складніших сценаріях отруєні моделі можуть змусити автономні транспортні засоби неправильно розпізнавати сигнали дорожнього руху або впливати на роботу систем, які використовуються у сфері безпеки, охорони здоров'я та критичної інфраструктури. На думку експертів, масштабні кампанії з отруєння даних, імовірно, вимагатимуть підтримки державних акторів, а їхній розвиток розглядається як складова технологічного протистояння між провідними державами.

У перспективі поширення таких атак становитиме не лише кіберзагрозу, а й ризик для когнітивної безпеки. Маніпулювання навчальними даними здатне систематично викривляти результати роботи ШІ, спотворювати пошукову видачу, формувати комерційні чи інформаційні упередження та підривати довіру до цифрових сервісів. У звіті підкреслюється, що зі зростанням ролі ШІ у критичних системах забезпечення цілісності навчальних даних стане ключовою умовою запобігання масштабним збоям, збереження суспільної довіри та стійкості інформаційного середовища. [Докладніше](#)

Автономна наративна війна: залучення агентного ШІ в когнітивний бойовий простір

Когнітивна війна дедалі більше зміщується у площину застосування агентних систем ШІ, здатних автономно аналізувати поведінку аудиторій, прогнозувати емоційні реакції та в режимі реального часу адаптувати й поширювати персоналізовані наративи. На відміну від традиційних інформаційних операцій, такі системи безперервно оптимізують вплив, використовуючи дані про емоційну вразливість, ідеологічні уподобання, поведінкові моделі, мовні патерни, геопросторову інформацію та психометричні характеристики. Це дає змогу масштабно маніпулювати індивідуальним і колективним сприйняттям, впливати на політичні процеси, суспільні настрої та військові рішення, перетворюючи когнітивну безпеку на один із ключових елементів сучасної національної безпеки. Ітеративний розвиток та застосування когнітивної війни на основі ШІ вимагає перегляду чинної доктрини національної безпеки, щоб забезпечити пріоритетність оперативних можливостей та оборонних позицій у цій сфері. [Докладніше](#)

Як когнітивно-електронна війна трансформує сучасні поля битв?

ШІ стає визначальним чинником розвитку когнітивної радіоелектронної боротьби, забезпечуючи автоматичну класифікацію сигналів, виявлення загроз і аномалій, аналіз електромагнітного середовища та підтримку ухвалення рішень у режимі реального часу. Поєднання ШІ, машинного навчання та програмно-визначених архітектур дозволяє системам безперервно адаптуватися до нових загроз, підтримувати перевагу в спектрі та підвищувати ефективність багатодомених операцій. Зростання ролі цих технологій відображається у розвитку ринку радіоелектронної боротьби, який, за прогнозами, збільшиться з 32,35 млрд дол. США у 2026 році до 64,66 млрд дол. США у 2031 році (CAGR 14,9%), тоді як найшвидше зростатимуть сегмент безпілотних та автономних платформ (CAGR 23,7%), програмного забезпечення та європейський ринок (CAGR 18,7%). [Докладніше](#)

Конвергенція когнітивної нейронауки та ШІ в інтересах оборони

Посилення сучасних оборонних можливостей шляхом конвергенції когнітивної нейронауки та ШІ, а також їх інтеграція в майбутні системи командування та управління (C2I, C4ISR) може стати значним кроком у розвитку майбутніх питань оборони та безпеки. Такі передові системи командування та управління з розширенням можливостей далекоглядного мислення та прийняття рішень можуть мати потенціал для швидких та рішучих дій для боротьби зі складними загрозами. Таким чином, конвергенція нейронауки та ШІ не лише поглиблює наше розуміння людського фактора у військових справах, але й встановлює наукову архітектуру для оперативної готовності та оперативної переваги наступного покоління. Також, нові когнітивні можливості LLM

щодо їхнього великомасштабного представлення знань, покращеного розпізнавання образів та розширеної здатності до обробки складних структур даних можуть підтримувати когнітивну діяльність людини, особливо під час криз, високого розумового навантаження та високого стресу. [Докладніше](#)